

Gorenjski Glas

TOREK, 22. AVGUSTA 2023

LETO LXXVI, ŠT. 67, CENA 2,50 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Junakinji Natalija in Brina

Prvo vožnjo s helikopterjem v svojem življenju si bo Natalija Dolinar s Svete Barbare zapomnila za vedno. Ko bo hčerki Brini razlagala, da sta to skupaj doživeli le dan pred njenim rojstvom, bo vse skupaj že precej oddaljen dogodek, spomin nanj pa zagotovo ne bo nikoli zamrl.

KLARA MRAK

Sveta Barbara – Pretresljive so zgodbe, ki ostajajo za poplavami. Nekatere zelo bolijo, nekatere pa so zgodbe s srečnim koncem. Ali – bolje rečeno – novim začetkom. Brina Kloboves, ki je danes stara 17 dni, se svojega rojstva ne bo spomnila, zelo dobro pa se je vtisnil v spomin njene mamice Natalije Dolinar, ki je zavoljo odrezanosti od sveta na pot v ljubljansko porodnišnico poletela s helikopterjem. »V petek, 4. avgusta, na dan poplav, je bilo že osem dni čez rok poroda in bi morala

imeti pregled v porodnišnici. Nanj nisem mogla, ker nam je zalilo dvorišče in se ni nikamor dalo. Pa sem si še optimistično rekla: bom šla pa v soboto.«

Kakšna je situacija v dolini, si Natalija v petkovem jutru ni mogla predstavljati. »Ko smo dobili informacije in fotografije iz doline Hrastnice, smo se zavedeli, kako grozljivo je stanje, da vmes manjka cela cesta, da je ogromno plazov. In vedela sem, da ni možno, da bi v soboto prišla do porodnišnice. Poklicala sem na 112 in jih vprašala, kaj lahko naredim v primeru, da bi se začel porod. Rekli

so, da se bodo skušali prebiti do nas, da cesta ni prevozna, da bodo poslali reševalno ekipo in da bi mi lahko pomagali vsaj do tja, do koder bi se dalo, nato pa šli naprej z reševalnim vozilom.«

In kot doda Natalija: »Rekli so še, da če se bo porod začel, naj takoj pokličem in mi bodo dajali navodila po telefonu. Hvala bogu se ni, ker ne vem, kako bi to izpeljali, zdravstveno osebje ne bi moglo do nas, doma tudi ne vem, kako bi mi znali pomagati, pa še vedela nisem, kako je to videti, saj je bil to zame prvi porod.«

► 4. stran

Brina je na svet prišla v času najhujših poplav, ki so kdajkoli prizadele Škofjeloško.

/ Foto: Primož Pičulin

Rupa naj bo naselje

Krajani Rupe so na shodu zahtevali, da Rupa tudi uradno postane naselje. Protestirali so tudi proti načrtovani severni obvoznici. Z odgovori kranjskega župana Matjaža Rakovca so bili zadovoljni.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Krajani Rupe so se v petek popoldne zbrali na mirnem shodu in protestirali zaradi nedavne odstranitve krajevnih tabel z napisom Rupa, potem ko so pristojni ugotovili, da njihova vas v registru Geodetske uprave RS ni opredeljena kot samostojno naselje. »Vrnite nam vas« in »Mi Rupe ne damo« so med drugim sporočali s transparenti; in tudi, da Rupa obstaja že najmanj 540 let, zato naj Mestna občina Kranj z odlokom določi, da je Rupa samostojno naselje.

► 6. stran

Kranjski župan Matjaž Rakovec v pogovoru s krajani Rupe / Foto: Simon Šubic

Fotografija, človek in narava

V Kranj prihaja že tretji Kranj Foto Fest, ki bo letos trajal ves mesec, do 23. septembra. Osrednja tema festivala je Človek – narava.

► 9. stran

Jasper Doest: Spoznajte Boba 2 (Meet Bob 2)

/ Foto: arhiv Kranj Foto Festa

GORENJSKA

Ravnatelj odstopil, nadzor na policiji

Minister za notranje zadeve je v zvezi s preiskovanjem domnevnega spolnega napada na mladoltnico, za kar je osumljen ravnatelj, odredil izredni nadzor nad delom Policijske uprave Kranj.

5

GORENJSKA

Stanovalci opozorili na črno gradnjo

V uredništvo Gorenjskega glasa smo nedavno prejeli obvestilo stanovalcev bloka na Trojarjevi ulici v Kranju, s katerim so opozorili na primer črne gradnje v njihovem bloku.

6

ZANIMIVOSTI

V kampu je treba računati tudi na vreme

Nedavno neurje je sicer pretreslo tudi številne goste kampa Šobec, ki so burno noč morali preživeti v zavetju tamkajšnje restavracije, večje škode pa k sreči ni povzročilo.

8

ZANIMIVOSTI

Vreme kot nalašč za sladoled

Festival sladoleda Sladka Loka je minulo soboto v Škofjo Loko znova privabil množico ljubiteljev te ledene sladice. Kako priljubljena je, so dokazovale dolge vrste čakajočih na osvežilno kepico.

24

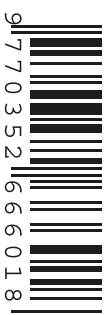
VREME

Sončno in vroče bo. Jutri popoldne je možna kakšna vročinska nevihta.

18/32 °C

jutri: sončno in vroče

9 7703352166601 8

Slovenska karitas zbrala že več kot tri milijone evrov

URŠKA PETERNEL

Kranj – Slovenska karitas je po nedavnih poplavah od številnih Slovencev, podjetij, fundacij in Karitas iz tujine zbrala že dobre tri milijone evrov in razdelila prvo pomoč prizadetim v vrednosti pol milijona evrov v obliki bonov ali finančnih nakazil. V tem tednu bodo po

napovedih razdelili še preostanek do 1,3 milijona evrov iz naslova donacij Karitas. »To je sedaj samo prva pomoč, ki še ni namenjena adaptaciji, ampak prilagoditvi življenja,« je dejal Peter Tomažič, generalni tajnik Slovenske karitas, ob letošnjem svetovnem dnevu humanitarnosti, ki ga zaznamuje mo 19. avgusta.

Trgovine ponovno odprte po ustaljenem času

Ljubljana – Poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije Srečko Šestan je preklical odredbo, ki je zaradi naravne nesreče dopuščala odprtje prodajal ob nedeljah in praznikih. Prodajalne so bile tako lahko izjemoma odprte le še minulo nedeljo. Odslej pa ponovno velja ureditev, po kateri so prodajalne ob nedeljah in z zakonom določenih dela prostih dnevih zaprte, razen izjem, ki jih določa zakon. Ob tem so se pristojni zahvalili trgovinam ter zaposlenim v njih, da so delali ob nedeljah in na ta način izkazali solidarnost in pomagali ljudem v stiski.

RKS-OZ ŠKOFJA LOKA
Kidričeva cesta 1, 4220 Škofja Loka

Vlada Republike Slovenije je 5. avgusta 2023 v duhu sočutja in solidarnosti sprejela pomembno odločitev glede prizadetih v nedavnih poplavah. V skladu s tem, je bilo Rdečemu križu Slovenije in Slovenskemu Karitasu dodeljenih po 5.000.000,00 evrov sredstev, s čimer se bo omogočila učinkovita in hitra oskrba z osnovnimi življenjskimi potrebščinami tistim, ki so bili najbolj prizadeti v poplavah 3., 4. in 5. avgusta 2023.

Ta humanitarna pomoč predstavlja prvi korak k takojšnjemu olajšanju bremena, ki ga je prinesla nepričakovana naravna nesreča. Dodeljena sredstva bodo namenjena neposredno prizadetim prebivalcem, z upoštevanjem različnih stopenj škode na njihovih domovih. Skladno s tem bodo sredstva dodeljevali Rdeči križ Slovenije in Slovenska Karitas. Višina pomoči bo odvisna od škode, ki je nastala na stanovanjskih objektih, v katerih ljudje dejansko živijo:

Stopnja 1: Za trajno uničene hiše ali stanovanja, ki so praktično neobnovljiva, in zahtevajo nadomestno bivališče, bo višina pomoči znašala 3.000,00 evrov.

Stopnja 2: V primeru poplavljenih stanovanjskih etaž bo višina pomoči znašala 1.500,00 evrov.

Stopnja 3: Za poplavljen kletne prostore pa bo višina pomoči znašala 500,00 evrov.

Prosimo vas, da izpolnite vlogo, objavljeno na naši spletni strani in jo oddate najkasneje **do 28. avgusta 2023. Vlogo lahko oddate osebno ali po pošti na:**

- Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Škofja Loka, Kidričeva cesta 1, 4220 Škofja Loka ali
- Župnijsko Karitas Škofja Loka, Cankarjev trg 13, 42220 Škofja Loka.

Obvezna priloga k vlogi sta najmanj 2 ali več fotografij. Vsakemu posameznemu prosilcu bo dodeljen znesek v skladu s prvim nujnim ukrepom za zagotovitev osnovnih življenjskih potrebščin. Po odobritvi vloge bo prejemu izdan sklep s strani ene izmed organizacij, Slovenskega Karitasa ali Rdečega križa Slovenije.

BREZPLAČNA OBJAVA

Kaj župani poplavljenih občin pričakujejo od države

Objavljamo drugi del izjav županov v poplavah najbolj prizadetih občin o tem, kje vidijo rešitve in kakšne ukrepe pričakujejo od države, da se takšna katastrofa ne bi še kdaj ponovila.

M. R., A. J. D., K. M.

Občina Škofja Loka

Prve grobe ocene škode v Škofji Loki presegajo šestdeset milijonov evrov. »V občini še vedno interventno odpravljamo posledice katastrofalnih poplav, izvajalci, podjetja, vsi tisti, ki so ponudili svojo pomoč, hitijo, da bi bile ceste

Tine Radinja / Foto: Primož Pičulin

čim hitreje prevozne in varne. Vzpostavlja se osnovna infrastruktura, ki je bila poškodovana, najbolj vodovodno in elektro omrežje,« pove župan Tine Radinja. »Škoda presega nekajkratnik investicijskega dela proračuna občine, tako da bomo potrebovali vso pomoč in upam, da bodo obljube države izpolnjene. Za zdaj prihaja tudi mednarodna pomoč, tako da nujne stvari rešujemo, resno delo prenove pa se bo začelo šele takrat, ko se bodo interventna dela zaključila.« Kot poudarja župan, bodo tako občani kot občina morali sprejeti dejstvo, da so podneb-

Župan Občine Škofja Loka Tine Radinja: »Škoda presega nekajkratnik investicijskega dela proračuna občine, tako da bomo potrebovali vso pomoč in upam, da bodo obljube države izpolnjene. Za zdaj prihaja tudi mednarodna pomoč.«

ne spremembe prinesle ekstremne vremenske pojave. »Naša naloga je, da ko se zgodi kaj tako uničujočega, kot so bile zadnje poplave, smo na to pripravljeni, da je infrastruktura odporna, da se hitro popravi, če pride do česa takega. In predvsem,

da je zagotovljena čim večja varnost za ljudi. Odpraviti ali pa preprečiti se tega v polnosti ne da, lahko pa omilimo posledice.«

Občina Gorenja vas - Poljane

V Občini Gorenja vas - Poljane po besedah direktorice občinske uprave Elizabete Rakovec ne pomnijo po-

Milan Čadež / Foto: Gorazd Kavčič

plav takšnih razsežnosti, saj so izrazito prizadele dve tretjini občine; poplavljalna je tako Poljanska Sora kot njeni levi, v spodnjem delu pa tudi desni pritoki. »Že od prvega dne intenzivno potekajo interventna dela, saj smo pod in nad objekti našli skoraj 180 plazov, nekateri so odnesli več deset metrov ceste, nekaj hiš je še vedno odrezanih od sveta,« je pojasnila in dodala, da največjo škodo in največ težav še vedno povzročajo izjemno veliki plazovi, kjer se trudijo ustaviti posamične drseče gnote. Po besedah župana Milana Čadeža zato od države pričakujejo pomoč kot po poplavah leta 2014, ko so z gradnjo zadrževalnikov na desnih pritokih Poljanske Sore preprečili poglobljanje strug in odnašanje materiala. »Manjkajo pa še zadrževalniki na levih pritokih, česar se bo zdaj treba čim prej lotiti, saj bo tako voda počasneje pritekla v dolino in tudi naprej v Škofjo Loko.« Obenem pričakujejo čimprejšnje povračilo stroškov za vse izvedene intervencije in nujne sanacije plazov za zagotovitev prehodnosti in reševanje objektov, ki so samo v prvem tednu po poplavah znašali več kot dvesto tisoč evrov, zdaj pa presegajo že milijon evrov, je pojasnila Elizabeta Rakovec. Še večjo škodo pa so po besedah obeh sogovornikov preprečili doslej izvedeni

protipoplavni ukrepi na območju Poljan, vredni več kot tri milijone evrov.

Občina Žiri

»Občina lahko vodotoke ureja le v sodelovanju z vodarsko stroko, saj je za vodotoke pristojna Agencija RS za okolje,« je poudaril župan Občine Žiri Franci Kranjc in obenem pohva-

Franci Kranjc / Foto: Tina Dokl

lil dobro sodelovanje agencije z občino. Ekipe strokovnjakov agencije za okolje so namreč delno že sanirale strugo proti Osojnici, ta čas potekajo dela v Tolarjevi grapi v Zabrežniku. Obe-

Po besedah župana Milana Čadeža od države pričakujejo pomoč kot po poplavah leta 2014, ko so z gradnjo zadrževalnikov na desnih pritokih Poljanske Sore preprečili poglobljanje strug in odnašanje materiala. »Manjkajo pa še zadrževalniki na levih pritokih, česar se bo zdaj treba čim prej lotiti, saj bo tako voda počasneje pritekla v dolino in tudi naprej v Škofjo Loko.«

nem so napovedali, je dodal župan, da bodo v prihodnje izpraznili vse pregrade v strugah in poglobili nekatere vodotoke, ki imajo veliko naplavin. »Naše ekipe, ki so takoj po poplavah delale tudi po 15 ur na dan, pa so poskrbele, da so skoraj vse ceste že prevozne in da je vsem občanom omogočen dostop do hiš.« Tudi prihodnje celovite rešitve za zaščito pred poplavami bodo po županovih besedah iskali v sodelovanju z vodarsko stroko. »Določene stvari so bile kakovostno urejene že po poplavah pred devetimi leti in to je na nekaterih območjih preprečilo še večjo škodo. Predvsem sta bili zlata vredni pregradi na spodnjem Selu in v Zabrežniku, saj sta skupaj z vmesnimi pregradami pred poplavami obvarovali stanovanjske objekte.« Zato se

županu zdi pomembno, da bi v tem smislu iskali tudi prihodnje rešitve, obenem pa je po njegovih besedah nujno sprotno čiščenje vodotokov.

Občina Cerklje

»Poskrbeti je treba za poglobitev strug, da se omogoči večja pretočnost, zagotoviti je treba redno čiščenje strug,

Franc Čebulj / Foto: Gorazd Kavčič

zgraditi več opornih zidov, pod zajetjem krvavškega vodovoda je treba zgraditi večji zadrževalnik, za katerega je projekt že narejen ...« Ob naštevanju ukrepov za zagotavljanje večje poplavne var-

nosti v občini Cerklje in nasploh nam je župan Franc Čebulj povedal, da se je dogovoril za sestanek na Direkciji za vode, poleg tega je znova zagnal postopke za ureditev suhega grabna, ki je v preteklosti ob narasli vodi varoval Cerklje pred poplavami. »Mi smo pred štiri leti začeli načrtovati ponovno vzpostavitev suhega grabna, ki bi razbremenil strugo Reke in vodo speljal stran od hiš in občinske infrastrukture, vendar smo naleteli na gluha ušesa. Pridobiti je treba soglasja lastnikov zemljišč, pristojnih ministrstev ...« Pomembno je tudi, je poudaril glede dolgoročnih rešitev, da se občinski prostorski načrti ne širijo na poplavno območje. »Čas je, da stroka in zdrava kmečka logika dobita prednost pred kapitalom,« je dodal.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **MARIJA URBANČEK** iz Žirov.

Kam z odpadki po poplavih

Zaradi poplav se je močno povečala količina odpadkov v nekaterih občinah, od kosovnih odpadkov do odpadnega lesa, uničene električne in elektronske opreme ... Kje jih zbirajo in kako ravnajo z njimi, smo se pozanimali na Komunalni Škofja Loka in v Zbirnem centru Suhadole.

ALEŠ SENOŽETNIK,
KLARA MRAK

Škofja Loka, Kamnik, Komenda – Komunala Škofja Loka je začela odpadke zbirati takoj po poplavih, 6. avgusta. Ločeno so zbirali kosovne odpadke, nabralo se jih je 550 ton, kot ocenjujejo na loški komunalni, bo končna količina okrog sedemsto ton. Odpadnega lesa je bilo štiri tisoč kubičnih metrov, odpadne električne in elektronske opreme pa enajst ton. Kosovne odpadke od Komune Škofja Loka prevzema koncesionar Saubermacher, ki je zaradi izrednega stanja povečal frekvenco odvoza že v prvih dneh. Odvoz odpadkov je izvajal tudi do štirikrat na dan, prav tako za praznik in ob koncih tedna. »Skupno je bilo odpeljanih že 380 ton kosovnih odpadkov, tako da imamo sedaj na zalogi še približno 170 ton kosovnih odpadkov, ki jih začasno skladiščimo v Zbirnem centru Draga,« je sporočila Jerca Prezelj, vodja sektorja odpadki na Komunalni Škofja Loka. »Ves zbrani odpadni les in del naplavin začasno skladiščimo na parkirišču nekdanje vojašnice na Partizanski cesti. V prihodnjih dneh bo prevzemnik bioloških odpadkov, Kompostarna Rosa, začel mleti les v lesne sekance, ki jih bomo nato brezplačno oddali v Toplarno Železniki. Odpadno električno in

Zaradi poplav se je v prizadetih občinah precej povečala količina odpadkov. / Foto: Aleš Senožetnik

elektronsko opremo je prevzelo podjetje Zeos,« je še povedala Prezeljeva.

Kamnik in Komenda

Zaradi poplav so se tudi v občinah Komenda in Kamnik precej povečale količine zbranih odpadkov. Kot

Iz odpadkov izločijo les, gradbeni material, odpadno električno in elektronsko opremo, kovine in nevarne odpadke, kot so barve in laki.

so nam sporočili z družbe Publikus, so v Zbirnem centru Suhadole do minulega četrta zbrali že 1.700 ton odpadkov, ki so nastali zaradi poplav. »925 ton odpadkov je bilo sprejetih iz območja občine Komenda, kar predstavlja tretjino

nastalih komunalnih odpadkov v občini v lanskem letu, 775 ton pa z območja občine Kamnik, kar predstavlja sedem odstotkov nastalih komunalnih odpadkov v občini v lanskem letu,« so nam povedali v Publikusu.

Zaradi povečanih količin so na območju obeh občin vzpostavljena tudi dodatna zbirališča. Občani Kamnika lahko odpadke odlagajo pri velikem jezcu v Spodnjih Stranjah, v bližini trgovine Ančka v Črni in pri gostilni Jurček na Krivčevem.

Začasna deponija za okrogel les in hlodovino pa je na travniku pri Domu starejših občanov. Zbirno mesto za kosovni odpad za občane Komende pa je na hipodromu.

Vse zbrane odpadke pripeljejo v Zbirni center Suhadole, kjer jih sproti razvrstijo in odpeljejo naprej v končno oskrbo. Iz odpadkov izločijo les, gradbeni material, odpadno električno in elektronsko opremo, kovine in nevarne odpadke, kot so barve in laki, ki se pojavljajo v manjših količinah. »Za zdaj s takim načinom dela zagotavljamo, da se odpadki na območju ZC Suhadole ne kopičijo oziroma da se ohranjajo optimalni pogoji za ravnanje z odpadki,« so pojasnili.

K

KOMENTAR
SUZANA P. KOVAČIČ

Otroci, ki so jim vzeli iskrico v očeh

Molk je zlato, pravi pregovor. Kar pomeni, da je molk tudi koristen in da je kdaj iz previdnosti, preudarnosti, uvidevnosti najbolje molčati. A če za kaj velja, da molk ni zlato, potem je to zagotovo področje spolnih zlorab otrok. Žal beremo zamlane zgodbe, ki so se dogajale lahko celo desetletja, pa žrtve o tem niso spregovorile. Ljudje okoli njih tega niso opazili. Ali pa niso želeli opaziti njihovega klica na pomoč? »V teh časih bi to lahko prišlo prej na dan.« »Zanimivo je, da so vsi vedeli, pa nihče ni ukrepal že trideset let prej?« »Kako se je to lahko dogajalo toliko let?« Vprašanja mnogih tudi na socialnih omrežjih ob nedavnem odkritju še ene takšnih zgodb.

Nisem iz prave stroke, da bi znala pojasniti vsa čustva, občutenja, nemoč, travmo mladega človeka, ki je zaupal odraslemu, da ga bo ščitil, varoval, potem pa ga zlorabi. O tem, da mlad človek molči, čeprav na zlorabo opozarjajo družici znaki, ki bi jih morala okolica opaziti. Nisem niti sodnik, ki bo na koncu odločil o domnevi spolne zlorabe. Sem samo mama, ki jo vsaka zgodba mlade žrtve močno pretrese. In zelo ponesrečeno sem zapisala izraz »zgodba«, ki to ni. Je trpljenje zelo mladega človeka z vsemi morebitnimi posledicami v prihodnost, še posebej če se v svoji osebni stiski in s

potlačeni čustvi skozi ta svet prebija čisto sam. Brez dvoma nosi vsaj del odgovornosti vsak, ki je ob otrokovem klicu na pomoč pogledal stran. Zakaj?

Mislím oziroma vsaj upam, da smo v današnji družbi že dosegli nivo, da za ta dejanja ni opravičila. Da o tem govoriti ni tabu. V drobovje našega sistema nimam bližnjega vpogleda, a vendarle tudi močno upam, da so žrtve, ki spregovoro

Sem samo mama, ki jo vsaka zgodba mlade žrtve močno pretrese.

rijo, dovolj zaščitene in zaradi vseh postopkov niso še dodatno travmatizirane. Da ljudje razumemo, da so žrtve, in jih sami, čeprav nehote in morda kdaj celo nevedno še dodatno ne travmatiziramo. Tudi besede so lahko bič in je treba z njimi previdno.

Ampak treba je o tem govoriti. Upam in želim, da vsak otrok, ki se mu je ob spolni zlorabi porušil svet, najde nekoga, ki mu bo o tem povedal. Zbral pogum, za katerega samo slutim lahko, kako orjaški mora biti. Ampak ne molčite. Če menite, da ne morete zaupati nikomur v bližini, je pri nas dobro razvit sistem anonimnih telefonov za otroke in mladostnike. Tudi to je lahko prvi korak ... Samo, prosim, ublažite rane, ki znotraj še krvavijo.

Denarna pomoč za poplavljenе

Vlada bo prek Rdečega križa Slovenije in Slovenske karitas razdelila deset milijonov evrov prizadetim v nedavnih poplavih. Glede na škodo na stanovanjskih objektih bodo prejeli od petsto do tri tisoč evrov.

URŠKA PETERNEL

Ljubljana – Vlada je Rdečemu križu Slovenije in Slovenski karitas dodelila po pet milijonov evrov sredstev, s čimer bodo pomagali najbolj prizadetim v poplavih, do katerih je prišlo 3., 4. in 5. avgusta.

Kot so sporočili, bodo denar namenili neposredno prizadetim prebivalcem, višina pomoči pa bo odvisna od stopnje škode na njihovih domovih.

Za trajno uničene hiše ali stanovanja, ki so praktično neobnovljiva in zahtevajo nadomestno bivališče, bo višina pomoči znašala 3.000 evrov. V primeru

poplavljenih stanovanjskih etaž bo višina pomoči znašala 1.500 evrov. Za poplavljenе kletne prostore pa bo višina pomoči znašala 500 evrov.

Vloge je treba oddati na Rdeči križ ali Slovensko karitas do ponedeljka, 28. avgusta.

Sredstva bosta dodeljevala Rdeči križ Slovenije in Slovenska karitas. Prosilci za pomoč morajo izpolniti vlogo, ki je na voljo na spletnih straneh omenjenih organizacij, in jo oddati najkasneje do 28. avgusta 2023. Vlogo lahko oddajo osebno ali po

Višina pomoči bo odvisna od stopnje škode na stanovanjskih objektih. / Foto: Aleš Senožetnik

pošti na lokalni Rdeči križ ali Karitas ali občino, kjer so utrpeli škodo.

Po odobritvi vloge bo prejemniku Slovenska karitas ali Rdeči križ Slovenije izdal sklep.

Če se bo izkazalo, da višina odobrenih sredstev presega razpoložljiv znesek javnih sredstev iz vladnega sklepa, si bo vlada prizadevala zagotoviti dodatna sredstva, so sporočili.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič

stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

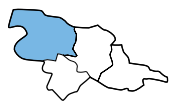
OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Junakinji Natalija in Brina

◀ 1. stran

V soboto jo je začelo »stiskati«

Ko se z Natalijo pogovarjava, iz nje vejeta mirnost in sreča. Pa tudi hvaležnost. Tudi drugi dan poplav ji bo za vedno ostal v spominu. »V soboto me je začelo 'stiskati'; rekla sem si, saj ne vem, kako je to videti, ali je to začetek poroda ali ne. Poklicali so me in mi povedali, da se dva fanta prebijata po dolini, da se bosta skušala prebiti do mene. Ko sta prišla,

sta povedala, da sta morala dvakrat bresti po vodi, do pasu in še višje, in da ni možnosti, da bi mene skušala spraviti čez vodo, da ne bi bilo kaj narobe.« Drugega ne preostane, kot da pokličejo helikopter, sta sklenila izkušena loška gorska reševalca Miha Primc in Primož Rakovec. Helikopter je priletel v deset minutah. »Imela sem vse pripravljeno, samo torbo sem zgrabila. Helikopter je pristal petdeset metrov nižje od hiše, na travniku, kjer je voda na srečo ravno

toliko odtekla, da sem lahko šla peš. Do tja so me spremljali, da ne bi padla. Kot bi mignil, smo bili v Ljubljani na strehi Kliničnega centra, potem so me prepeljali v porodnišnico,« se spominja Natalija Dolinar. »Živčna sem bila, čuden občutek je bil, saj me je strah višine, pa najprej niso vedeli, ali bodo sploh lahko pristali, v tem primeru bi me morali v helikopter potegniti z vrvo. Tako sem vesela, da mu je uspelo pristati in da sem lahko samo vstopila vanj.

Res je bilo adrenalinsko, sedela sem pri oknu, v njem je bilo veliko reševalcev, vsi so bili zelo prijazni, hitro je vse skupaj potekalo.« V soboto okrog poldneva je bila sprejeta v ljubljansko porodnišnico.

Brina se je rodila v nedeljo

»Čeprav smo kar dolgo čakali to punco, je pa nato zelo hitro prišla na svet,« se zasmehi Natalija, ki so ji sprožili porod že v soboto. »Preden se je vse skupaj začelo, je bila nedelja, potem pa je šlo vse zelo hitro.« Brina se je rodila v nedeljo, 6. avgusta, ob 15. uri in 13 minut. Natalija pravi, da je bilo osebje v ljubljanski porodnišnici nadvse prijazno. »Vedeli so, da so me pripeljali s helikopterjem, ponudili so mi, da če ne morem domov, sem lahko tudi dlje časa pri njih. A smo na srečo lahko prišli doma. Pri porodu je bil lahko z mano tudi partner Jaka, ki so ga evakuirali, da je lahko v nedeljo prišel v Ljubljano in mi stal ob strani.« Mlada družinica je v svoj dom na Sveti Barbari prišla v sredo. »Do takrat so že toliko sanirali, da smo lahko prišli

Noseči Nataliji so do helikopterja, ki je na srečo lahko pristal na travniku pod domačo hišo, pomagali gorski reševalci. / Foto: arhiv Gorske Reševalne Zvez Slovenije

domov, čeprav je manjkala cela cesta, prav luknja je bila noter, zasuto je bilo s plazovi, na nekaterih koncih je bila struga preusmerjena na cesto. V prvih dneh vsaj štirje kilometri v Hrastnici gotovo niso bili prevozni.«

Neskončna zahvala vsem

»Gorska reševalca Miha in Primož sta po mojem mnenju za naju z Brino tvegala življenje, voda je noro drla, to je bila taka količina vode, onadva pa do pasu in čez v vodi. Zahvaljujem se jima, da sta prišla do mene. Pa hvala članom Slovenske vojske, ki so prišli s helikopterjem, osebju v porodnišnici v Ljubljani, ker so mi

ponudili, da dlje ostanem, pa Rdečemu križu; ko cesta še ni bila prevozna, so peš prišli gor in prinesli in hrano in pijačo, ker smo bili tu čisto odrezani. Kasneje smo dobili še paket s pleniciami in mlekom za Brino. Posebej se zahvaljujem vsem domačinom, ki imajo traktorje, delovne stroje, da so očistili cesto, da je bila prevozna, pa naše dvorišče, da smo mi sploh lahko prišli v sredo domov. In hvala vsem pridnim fantom, ki so res delali cele dneve in še zdaj delajo,« so besede zahvale kipele iz Natalijinih ust. »Upam, da se ne bo naslednji otrok rodil v snežnem metežu ...« se zamisli.

Natalija Dolinar, Jaka Kloboves in Brina Kloboves / Foto: osebni arhiv Natalije Dolinar

Za lažje korake po poplavi

V Komendi, kjer so poplave prizadele večino občanov, so v sodelovanju z Ustanovo Petra Pavla Glavarja vzpostavili humanitarni center. Škodo so utrpeli tudi podjetniki; Koželjevi se na noge postavljajo z dobrodelno odprodajo vin.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Komenda – Športno dvorano v Komendi so v tednu po poplavah napolnile donacije v obliki hrane, vode, oblačil, pripomočkov in sredstev za čiščenje, opreme za otroke ... »Humanitarni center je bil vzpostavljen v dveh dneh, enako hitro se se odzvali ljudje, veliko nesebične materialne pomoči smo prejeli iz vse Slovenije. Velik je tudi odziv prostovoljcev, okoli

petdeset se jih je vključilo v naše aktivnosti, iz domače občine in okolice,« je pojasnil Štefan Petkovšek, predsednik uprave Ustanove Petra Pavla Glavarja, posebej vesel vključevanja mladih. Ustanova namreč ob spodbujanju medsebojnega sodelovanja in solidarnosti veliko pozornosti namenja mladini.

Center s humanitarno pomočjo je bil sprva odprt ves dan, v preteklem tednu pa so urnik skrajšali na

popoldanske ure. »Prilagajamo se potrebam. V prvih dneh, ko so imeli občani polne roke dela s čiščenjem, smo pripravili tudi pakete pomoči in poskrbeli za njihovo dostavo, hkrati pa obveščali o delovanju centra.« Pri delu na terenu so se povezali z lokalnimi organizacijama Karitas in Rdečega križa, s katerima se Petkovšek nadeja sodelovanja še naprej. Razmišlja o koordinacijski skupini, ki bi

dorekla kriterije ter tako zagotovila enotno, ustrezno in celovito pomoč občanom.

Ustanova Petra Pavla Glavarja na svojem transakcijskem računu sprejema denarne donacije za prizadete v poplavah, na naslovu poplava2023@uppg.si pa beleži donacije gospodinjskih aparatov, bele tehnike, pohištva in druge opreme, saj za zdaj nimajo prostora, v katerem bi jih lahko sprejemali. Tudi tisto, kar je na voljo v športni

dvorani, nameravajo preseliti na drugo lokacijo. Poleg tega načrtujejo spletni predavanja (z možnostjo postavljanja vprašanj) na temo gradbene sanacije in sanacije vrta po poplavah. »Občanom želimo olajšati prve korake po katastrofi. Rane so velike, ljudje niso ostali le brez imetja – ostali so brez spominov, nekateri potrebujejo tudi psihološko pomoč.«

Moč je v pomoči

... so zapisali v družinskem podjetju Koželj, največjem distributerju vina v Sloveniji, ki mu je voda zalila okoli sto tisoč steklenic,

vezi s svojimi strankami in kupci. Odločili so se, da steklenice, na katerih so bile poškodovane le etikete, ponudijo z 20-odstotnim popustom, en evro od vsake, ki bo prodana, pa namenijo za pomoč sokrajanom – »tistim, ki pomoč potrebujejo še bolj kot mi«. Takole so pojasnili: »Naš sosed Franjo na primer, ki se že tako ali tako srečuje s težkimi življenjskimi preizkušnjami, je ostal brez glavnih bivalnih prostorov v svoji hiši, voda jih je praktično zalila do stropa.« Podpreti nameravajo tudi gasilce, obenem pa gre za solidarnost z vinarji, ki jih

»Občanom želimo olajšati prve korake po katastrofi.

Rane so velike, ljudje niso ostali le brez imetja – ostali so brez spominov, nekateri potrebujejo tudi psihološko pomoč.«

V delovanje humanitarnega centra so se aktivno vključili tudi mladi prostovoljci. / Foto: arhiv Ustanove Petra Pavla Glavarja

dva viličarja, tri avtomobile ... »Namesto da bi imeli 'fešto' ob 30-letnici delovanja, jo imamo pa takole,« se je nasmehnil Jože Koželj, ko nam je orisal stanje po poplavi, v kateri je, kot ocenjuje, v njihovih prostorih v Mostah pri Komendi nastalo za milijon evrov škode. V preteklem tednu jim je s pomočjo prijateljev in prostovoljcev – na dan solidarnosti jih je pomagalo osemdeset – uspelo napolniti skladišče in znova začeti vzpostavljati

je prizadela toča, je dodal sogovornik. Kot je še povedal Jože Koželj, bodo v tem tednu v okviru dobrodelne odprodaje vin pripravili tudi dneve odprtih vrat, in sicer v četrtek, petek in soboto.

Košarkarski klub Komenda pa za pomoč sokrajanom organizira dobrodelni turnir trojk. Kot so sporočili iz kluba, prijave ekip – sodelovalo jih bo lahko 16 – zbirajo do 28. avgusta. Dogodek bo 2. septembra v Športni dvorani Komenda.

Ravnatelj odstopil, izredni nadzor na policiji

Minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar je v zvezi s preiskovanjem domnevnega spolnega napada na mladoletnico, za kar je osumljen ravnatelj gorenjske šole, odredil izredni nadzor nad delom Policijske uprave Kranj. Svet šole je sprejel ravnateljev odstop in odpoved delovnega razmerja.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V primeru domnevnega spolnega napada na mladoletno osebo, za kar je po poročanju Dnevnika osumljen ravnatelj jeseniške šole, nekdanji smučarski tekač in trener, je minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar odredil izredni nadzor nad delom policije pri odkrivanju in preiskavi kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost na območju Policijske uprave Kranj. »Namen nadzora je preveriti in oceniti, ali policisti izvajajo policijske naloge in uporabljajo policijska pooblastila v predkazenskem postopku zakonito in strokovno. Poudarek nadzora bo na strokovni, hitri in skrbni obravnavi kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost iz 19. poglavja Kazenskega zakonika, obveščanju in sodelovanju policije s pristojnimi institucijami ter dosledni izvedbi vseh zakonitih ukrepov za zaščito žrtev kaznivih dejanj,« so pojasnili na notranjem ministrstvu. Izredni nadzor bo opravil Direktorat za policijo in druge varnostne naloge.

Preiskava mora biti hitra in učinkovita

Na ministrstvu so poudarili, da kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost predstavljajo hudo kršitev temeljnih človekovih pravic, med drugim pravice do življenja, varnosti in dostojanstva, zaščite pred telesnimi ter duševnimi poškodbami in pravice do enakosti v družini. »Policija mora biti pri preiskovanju teh deliktov še posebej skrbna, ko so žrtve mladoletne osebe ali pripadniki drugih ranljivih skupin. Enako velja, ko so storilci teh dejanj osebe, ki jim je mladoletna oseba zaupana v učenje, vzgojo, zdravljenje, varstvo ali oskrbo. Od policije se pričakuje hitra in učinkovita preiskava, ki v največji meri upošteva osebno integriteto žrtve, pri tem se je treba v največji meri izogibati sekundarni viktimizaciji,« so sporočili.

Na Policijski upravi Kranj so sicer potrdili, da obravnavajo kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost, a več informacij zaradi zaščite žrtve in interesa preiskave ne morejo posredovati. Kot so v preteklih dneh poročali mediji, so gorenjski policisti po prejeti prijavi o domnevnem spolnem napadu na deklico v začetku poletja osumljenca pridržali za 48 ur, preiskovalni sodnik

Vsi, ki so vedeli, kaj se dogaja, pa niso podali uradne prijave, so sokrivi za vse trpljenje vseh morebitnih nadaljnjih žrtev, pravi Gregor Pečan, predsednik Zveze ravnateljev in pomočnikov ravnateljev. / Foto: Gorazd Kavčič

pa je kasneje odredil prepoved približevanja žrtvi. Po neuradnih informacijah policisti preiskave niso razširili oziroma niso zaslišali drugih potencialnih žrtev in priči.

Osumljeni podal odpoved

Ravnatelj, ki je osumljen spolnega napada na mladoletno hčer svoje partnerice konec junija, je sicer podal odstop in odpoved delovnega razmerja, ki ju je svet šole v četrtek sprejel. »Ravnatelj od 1. septembra 2023 ne bo več zaposlen na naši šoli,« so nam pojasnili. Dnevnik je objavil tudi izpovedbe anonimnih sogovornic, da naj bi se osumljeni v preteklosti, ko je bil učitelj telovadbe, neprimerno obnašal do učenk, med drugim naj bi jih opazoval pri preoblačenju. S šole so nam odgovorili, da »v zadnjih 15 letih ni bilo pritožb za-

Namen nadzora nad delom PU Kranj je preveriti in oceniti, ali policisti izvajajo policijske naloge in uporabljajo policijska pooblastila v predkazenskem postopku zakonito in strokovno.

radi spornega obnašanja do učenk, za vse, kar se je dogajalo prej, pa nimamo preverjenih informacij.

Osumljeni je bil nekdanji uspešen smučarski tekač in trener v tem športu, med drugim je bil pomočnik glavnega trenerja A reprezentance, zdaj pa je predsednik enega od smučarskotekaških društev v Zgornjesavski dolini. Kot je poročal Dnevnik, naj bi nadlegoval tudi sotekmovke in varovanke, marsikatera je zaradi tega zapustila tekaške vrste. Na Smučarski zvezi

Slovenije (SZS) so pojasnili, da jih je o primeru obvestila novinarka, državni organi pa se nanje niso obrnili. »Po naših informacijah gre za osebo, ki že od leta 2001 ni v funkciji trenerja katerekoli reprezentance pod okriljem SZS, opravlja pa funkcijo predsednika v enem izmed smučarskotekaških klubov,« je pojasnil Tomi Trbovc, ki na SZS skrbi za odnose z javnostmi.

Na SZS ob tem poudarjajo, da imajo ničelno toleranco do vsakršnega nasilja in posegov v spolno nedotakljivost, in zagotavljajo, da so na SZS v veljavi vsi protokoli in postopki, ki sledijo pravilom Mednarodne smučarske zveze FIS z namenom varovanja in preprečevanja primerov nasilja. »Kodeks o varovanju in zaščiti športnikov pred nadlegovanjem in zlorabo je objavljen na spletni strani, kjer je najti tudi

telefonsko številko in elektronski naslov zaupnika, ki sprejema morebitne prijave. Zaupnik je usposobljen za obravnavo prijav in neodvisno vodi vse potrebne korektive. Varovanje in zaščito športnikov jemljemo izjemno resno. Prav tako se tudi vsi trenerji v okviru licenčnih seminarjev izobražujejo na to temo,« so razložili.

Minister obsoja vsakršno nasilje

Vse pojavne oblike nasilja v šolskem prostoru so nesprejemljive in jih moramo

kot takšne absolutno obsoditi tako na družbeni kot profesionalni ravni, se je odzval minister za vzgojo in izobraževanje dr. Darjo Felda. Kot je poudaril, šolski prostor je in mora biti namenjen zagotavljanju varnega in vzpodbudnega učnega okolja, zagotavljanju varnosti, prostor, kjer vsi deležniki dobijo možnost osebnega razvoja, opolnomočenosti in pozitivnih vrednostnih sistemov.

»Zadnji dogodek spolnega nasilja, katerega je osumljena oseba, ki naj bi predstavljala avtoriteto v šolskem prostoru, kaže, da kot družba še nismo naredili vseh ukrepov, da do takšnih ravnanj nikjer več ne bi prihajalo. Absolutno se zavedamo, da bi morali biti šolski prostor in zaposleni prvi zglede in ogledalo družbe, saj gre za družbeni sistem, kjer izobražujemo in vzgajamo našo skupnost, vendar se istočasno zavedamo, da gre za tako velik sistem, da se zmeraj lahko pojavijo posamezniki z odklonskimi ravnanji,« je Felda zapisal v sporočilu za medije. »Vsak primer nasilja je nesprijemljiv in kot minister za vzgojo in izobraževanje se bom tudi v prihodnje zavzemal, da bomo na sistemski in vsebinski ravni pripravili ukrepe in aktivnosti za hitrejše prepoznavanje dejavnikov tveganja, ki lahko pripeljejo do pojavnih oblik nasilja, kot tudi za hitrejše sankcioniranje oziroma izvedbo ukrepov za zaščito vseh deležnikov pred morebitnimi storilci nezakonitih ravnanj; če bo v tej zvezi potrebna sprememba materialnih predpisov, bomo urebili tudi to,« je napovedal.

Pečan: Najbolj zavržna dejanja

Odziv smo poiskali tudi v Zvezi ravnateljev in pomočnikov ravnateljev. Njen predsednik Gregor Pečan uvodoma opozarja na domnevo nedolžnosti, dokler sodišče ne izreče pravnomočne obsodbe. »Da ne bo pomote – nikogar ne bram. To so najbolj zavržna dejanja, za katera bi morala veljati še bistveno strožja zakonodaja, kot jo imamo, sploh če gre za osebe, ki imajo neko avtoriteto nad otroki. So pa to tudi takšna dejanja, ki jih je pogosto zelo težko dokazati. Kot človek bi si zelo želel prvič, da

Vse tiste, ki to zatrjujejo, bi bilo treba kazensko ovaditi, ker če so slučajno res kaj vedeli že tedaj, pa niso podali uradne prijave, kar bi morali storiti, so sokrivi za vse trpljenje vseh morebitnih nadaljnjih žrtev. To je nesprejemljivo, če se seveda izkaže, da so zadeve resnične,« je poudaril.

Ko šola izve za primer nasilja, je sicer po zakonu dolžna v 24 urah podati prijavo pristojnim organom, kot sta policija ali center za socialno delo, pojasnjuje Pečan in dodaja, da šola sama nima pristojnosti preiskovanja takih dejanj. »Če je nasilja osumljen uč-

»Zadnji dogodek spolnega nasilja, katerega je osumljena oseba, ki naj bi predstavljala avtoriteto v šolskem prostoru, kaže, da kot družba še nismo naredili vseh ukrepov, da do takšnih ravnanj nikjer več ne bi prihajalo.«

takih dogodkov sploh ne bi bilo, in drugič, da bi vsak tak primer dobil svoj epilog in da bi s tem vsa družba in vsi posamezniki dobili signal, da bodo take stvari zelo strogo sankcionirane.«

Ob tem je Pečan opozoril na navedbe v medijih, da naj bi mnogi že dolgo vedeli, kaj se dogaja. »Najbolj me moti v tej naši, res hri navski družbi, da se je zdaj naenkrat pojavilo na desetine ljudi, ki so pripravljene tega človeka pribijati na križ, obenem pa vsi govorijo, da se je to vedelo že pred petnajstimi, dvajsetimi leti.

telj ali drug zaposleni, bi ga sam tudi takoj suspendiral, dokler se stvari ne razčisti, saj ne smeš tvegati, da bi nek potencialni nasilnež ali celo spolni nadlegovalec imel še naprej dostop do otrok. Ravnatelj mora sicer v takih primerih biti zelo previden, da morebiti ne prekorači svojih pooblastil, a še slabše je, če sploh ne odre agira iz strahu, da ne bi naredil napake. Osebo bi raje tvegali kakšne pravne posledice zame kot odgovorno osebo, kot da bi bili otroci izpostavljeni potencialni nevarnosti.«

ZA DIREKTNO POMOČ OBČANKAM IN OBČANOM, KI SO JIH PRIZADELE POPLAVE:

LIONS KLUB ŠKOFJA LOKA,
Poljanska cesta 7, 4224 Gorenja vas
Številka računa/IBAN: SI56 0700 0000 1116 851
Referenca: 99
Namen: POPLAVE 2023
Koda namena: CHAR

LIONS KLUB ŠKOFJA LOKA, POLJANSKA CESTA 7, GORENJA VAS

Stanovalci opozorili na črno gradnjo

MAŠA LIKOSAR

Kranj – V uredništvo Gorenjskega glasa smo nedavno prejeli obvestilo stanovalcev bloka na Trojarjevi ulici v Kranju, v katerem so opozorili na primer črne grad-

gradnja odstranjena. »Nismo prejeli niti odgovora niti podatkov o odgovornem inšpektorju za ta primer,« so poudarili.

Iz podjetja Domplan, ki je upravnik omenjenega bloka, so sporočili, da jim pred-

Eden od stanovalcev bloka na Trojarjevi ulici v Kranju naj bi nelegalno gradil balkon in stopnice. / Foto: arhiv stanovalcev

nje v bloku. »Stanovalci bloka so brez soglasja drugih stanovalcev nelegalno zgradili balkon in stopnice,« so poudarili. Kot navajajo, so se večkrat obrnili na inšpektorat za delo, a odgovora niso prejeli. Zanima jih, zakaj inšpektorat in upravnik bloka, podjetje Domplan, nista ukrepala, ter zahtevajo pojasnila o tem, zakaj se ne odzivajo in kdaj bo sporna

metna zadeva kot upravniku stavbe ni znana oziroma jih etažni lastniki niso obvestili o izvedenem posegu na skupnih delih stavbe. Začeli so že zbirati informacije, a odgovorov za zdaj še nimajo. Za pojasnila smo se obrnili tudi na kranjsko območno enoto inšpektorata za delo, od koder so nam sporočili, da odgovore lahko pričakujemo šele v septembru.

Rupa naj bo naselje

1. stran

Kranjski župan Matjaž Rakovec, ki se je odzval njihovem povabilu, je zagotovil, da bo Mestna občina Kranj sprožila postopek, da njihova vas znova postane naselje.

»Ne strinjamo se s tem, da geodetska uprava Rupe v registru nima zavedene kot samostojno naselje. To se nam zdi povsem nedopustno. Vas, ki obstaja že več kot petsto let, kar naenkrat od leta 1958 ni več naselje. Želimo, da Mestna občina Kranj poda pobudo, da se Rupo registrira kot naselje,« je županu povedal predstavnik krajanov Boris Cugelj. Ob tem so krajanji pripomnili, da Rupa tudi navzven kaže podobo vasi, ne mesta.

Rakovec je pojasnil, da jih je po prometni nesreči, ko se je nekdo zaletel v prometni znak za naselje Rupa, policija opozorila, da Rupa uradno ni naselje, zato morajo vse uradne prometne označitve kraja odstraniti. »Tega ni vedel nihče, tudi sam sem bil nad tem presečen in sem prišel z dobro voljo, da problem uredimo. Če rumena tabla za kraj Rupa ni dovoljena, bomo za začetek v dogovoru s predsednico Krajevne skupnosti Vodovodni stolp postavili

Rupa je vas, sporočajo njeni krajanji. / Foto: Simon Šubic

drugačne znake, da gre za vas Rupa. Peljali bomo tudi aktivnosti, ki si jih želite, torej za registracijo Rupe kot naselja. Da bomo pri tem uspešni, pa vam ne morem obljubiti,« je zagotovil prisotnim krajanom.

Nasprotujejo tudi severni obvoznici

Shod je bil tudi priložnost, da so se krajanji županu pritožili zaradi (pre) slabega obveščanja javnosti o načrtovanih spremembah občinskega prostorskega načrta (OPN), o čemer je do konca avgusta podaljšana javna razprava. Nasprotujejo predvsem načrtovani

severni obvoznici, ki bi potekala tudi po Rupovškem polju. Rakovec je pojasnil, da obvoznica sicer obstaja že v veljavnem OPN, zdaj pa

z avtoceste pri Vrtaču do Jezerške ceste in od Koroške ceste, kjer se zavije v Struževo, do vojašnice. To Kranj potrebuje, da bi bilo polje

Rakovec je pojasnil, da jih je po prometni nesreči, ko se je nekdo zaletel v prometni znak za naselje Rupa, policija opozorila, da Rupa uradno ni naselje, zato morajo vse uradne prometne označitve kraja odstraniti.

se na pobudo Krajevne skupnosti Primskovo predlaga prestavitve načrtovane trase nekoliko severneje. »Povem pa, da v Kranju te obvoznice ne potrebujemo. Potrebujemo jo le od novega izhoda

uničeno, pa ne bo, dokler bom jaz župan,« je poudaril Rakovec in dodal, da pa vseeno severne obvoznice iz OPN ne morejo izločiti, ker država zahteva, da je pas za njo rezerviran.

Poplave niso zaustavile gradnje

Gradnja doma za starejše v Šenčurju poteka po načrtih, zaustavila je niso niti nedavna neurja s poplavami. Prve stanovalce bi lahko sprejel že ob koncu letošnjega leta.

MAŠA LIKOSAR

Šenčur – Po več kot dvajsetih letih prizadevanj je konec lanskega leta stekla gradnja doma starejših v Šenčurju, za katerega je koncesijo pridobilo podjetje Comett domovi, ki je del avstrijske skupine AHA Gruppe. Kot

Dom starejših Šenčur bo nudil prostor 157 osebam, ki bodo prebivale v osmih gospodinjstvih skupinah.

je pojasnil direktor podjetja Curatum Housing v Sloveniji in predstavnik investitorjev Miha Mihalj, bo sklenjena predvidoma ob koncu letošnjega oziroma v začetku prihodnjega leta. »Poplave res niso neposredno prizadele gradnje, so pa nekatere proizvodne obrate, zato pričakujemo nekaj zamud pri dobavnih rokih, še posebno pri notranji opre-

Prvi stanovalci bi se v dom starejših v Šenčurju lahko vselili že ob koncu letošnjega oziroma začetku prihodnjega leta. / Foto: Tina Dokl

saj bodo proizvajalci najverjetneje prednostno zagotovili opremo za območja, ki so utrpela škodo zaradi vodne ujme,« je dejal Mihalj.

Prizadevali si bodo za dober kader

Dom starejših Šenčur bo nudil prostor 157 osebam, ki bodo prebivale v osmih t. i. gospodinjstvih skupinah. Prve prijave brez

zavezujočega dneva sprejema v dom bodo po napovedih sogovornika začeli sprejemati oktobra oziroma novembra, medtem ko bodo že septembra začeli iskati ustrezen kader. V domu bodo zaposlovali od sedemdeset do osemdeset oseb. »Prizadevali si bomo za dober kader, ki bo imel občutek za starejše, a se zavedamo, da bo to velik izziv,

predvsem v času vsesplošnega pomanjkanja kadra v domovih za starejše. Prednost zaposlitve pri nas je finančna pomoč pri izobraževanju in nadaljnjem šolanju zaposlenih, saj želimo, da so visoko usposobljeni in strokovni,« je poudaril Mihalj. Pohvalil je še sodelovanje z Občino Šenčur, ki ureja okoliško komunalno in cestno infrastrukturo.

M
MOTOR MAYERHOFER
[AVTO]MOBILNOST V BELJAKU OD LETA 1933
IŠČEMO OBSTOJEČE IN BODOČE STROKOVNIAKE AVTOMOBILSKE STROKE.
vaje, strokovne delavce in mojstre m/ž
KARIERNE MOŽNOSTI & UGODNOSTI NAJDETE NA:
www.motormayerhofer.at/jobs
PRIJAVITE SE KOT ...
... VOLVO - avtoservisni tehnik m/ž
... FORD - avtoservisni tehnik m/ž
... FORD - servisni svetovalec m/ž
... RENAULT - servisni svetovalec m/ž
... avtoklepar & avtoličar m/ž
Avtohiša Motor Mayerhofer Beljak/Villach spada med najmodernejša podjetja na avstrijskem Koroškem. Nagrajeni smo bili tudi kot eden najboljših avtomobilskih trgovcev v Avstriji. V letu 2023 praznuje naše družinsko podjetje 90-letnico obstoja.

Pokazali znanje in trud prednikov

V želji ohranjati stara opravila in običaje, povezane s predelavo lanu, so v Davči minuli konec tedna znova priredili Dan teric. Letošnji je bil že 37. po vrsti.

ANA ŠUBIC

Davča – V Davči tretji konec tedna v avgustu že tradicionalno oživljajo tradicijo in običaje prednikov – na Dnevu teric, ki ga Turistično društvo (TD) Davča prireja na domačiji pr' Vrhovc. V soboto so gostili srečanje članic Gasilske zveze Gorenjske in na skednju domačije predvajali dokumentarni film Od bilke do platna, nato pa so se obiskovalci zabavali dolgo v noč z Ansambлом Gregorja Kobala. Nedelja je najprej postregla s kulturnim programom, ki so ga obogatili železnikarski godbeniki in mažoretke ter glasbena točka davških in soriških fantov, nato pa so domačini v etnografskem delu prireditve na starih orodjih prikazali postopke, povezane s pridelavo in predelavo

lanu. »Naši predniki so v to vložili ogromno časa. Šlo je za garaško in dolgotrajno delo, poleg tega pa se v njem skriva ogromno znanja, da so iz rastline s pomočjo desetih ali še več postopkov dobili nit, iz katere so lahko naredili platno za rjuhe, obleke in tudi za jadra na ladjah,« je poudaril predsednik TD Davča Jaka Primožič.

Prikazali tudi gojenje lanu

Lan so na večjih davških kmetijah sejali vse do konca 60. let prejšnjega stoletja. Z napredkom industrije so se hitro uveljavila umetna vlakna, ki so izpodrinila omejeno dejavnost. »Zdi se mi zelo pomembno, da pokažemo, tudi mladim generacijam, kako so se včasih trudili, da je nekaj nastalo,« je dejala vodja etnografskega

dela prireditve Nataša Koder. Tokrat so prvič predstavili gojenje lanu, s čimer so ga pripravili za nadaljnjo obdelavo. Kot so izvedeli obiskovalci, so nekoč jeseni lan za približno tri tedne razprostrli na travnik in ga po potrebi močili z vodo, če ni bilo dežja. Sčasoma je olesenel del strohnel in tako so lan kasneje, ko se je osušil v laneni jami, terice lažje strle in prišle do vlaken.

Ponagajali tericam

Ob prikazu trenja so se otroci igrali stare igre, vaški fantje pa so pokazali vlečenje uši – igro, s katero so nekoč z vlečenjem vrvi, napekte okoli glave, merili svojo moč. Prav tako so ponagajali tericam, pri čemer so najbolj prevzetni terici na trlico, orodje za trenje lanu, navezali umetnega moškega. Domačini so v nadaljevanju prikazali še druge postopke, od mikanja oz. česanja prediva, predenja na kolovratu, pranja in navijanja štren do tkanja platna na statvah, izdelavo lanenih vrvi, za katere so uporabili slabše predivo, videti je bilo možno tudi vrtnje lesenih cevi za vodo ...

»Na Dnevu teric sem prvič. Prikazi so zelo zanimivi in vsa čast vsem – od mladih do starejših, ki se trudijo ohranjati tradicijo. Tudi kraj je lep,« je bila zadovoljna Kranjčanka Mimi Rozman, sicer predsednica TD Kokrica. Ivan Mlakar iz Podmelca na Tolminskem

Predstavili so tudi gojenje lanu, s čimer so ga pripravili za nadaljnjo obdelavo. / Foto: Ana Šubic

pa je reden obiskovalec Dneva teric. »Pride-mo skoraj vsako leto. Malo

tudi izhajam od tu. Vzdušje je dobro, pogledamo si etnografske postopke pa

tudi zaplešemo,« nam je zaupal. V nedeljo se je bilo sicer možno zavrtneti ob zvoških Ansambla Banovšek.

Imajo visoke ambicije

»Vreme nam je bilo zelo naklonjeno. Z obiskom smo zadovoljni, seveda pa vidimo tudi možnosti za izboljšave. Naše ambicije so visoke,« je dejal Jaka Primožič. Poudaril je, da članom TD pri izvedbi prireditve zelo pomagajo tudi člani Prostovoljnega gasilskega društva Davča in drugi krajanji – praktično cela vas. »Hvaležni smo tudi številnim sponzorjem in donatorjem, ki nam stojijo ob strani in podpirajo naše delo. Izpeljava takega dogodka je velik finančni in časovni zalogaj.«

Postopke predelave lanu so si z zanimanjem ogledali tudi mladi. / Foto: Ana Šubic

Takole so nekoč prebirali laneno seme, ki so ga nato posejali naslednje leto. V ozadju so terice med trenjem lanu. / Foto: Ana Šubic

Narodno-zabavni vikend z Veselimi Begunjčani

Izvrstni ansambli iz Slovenije, Nemčije in Italije bodo poskrbeli za odlično glasbo in nepozabno vzdušje v prireditvenem šotoru v Begunjah.

ALENKA BRUN

Begunje – Zadnji avgustovski konec tedna v Begunjah bo v znamenju glasbe. Veseli Begunjčani vabijo v rojstni kraj slovenske narodno-zabavne glasbe. Tradicionalni narodno-zabavni vikend v Begunje že desetletje od blizu in daleč privablja ljubitelje pristne domače kvintetske glasbe. Izvrstni ansambli iz Slovenije, Nemčije in Italije bodo tudi tokrat poskrbeli za odlično glasbo in nepozabno vzdušje v prireditvenem šotoru v Begunjah na Gorenjskem.

V petek, 25. avgusta, začnejo ob 18. uri, večer bo

njihov, medtem ko bodo naslednji dan, 26. avgusta, ko začnejo ob isti uri, poleg gostiteljev na odru nastopili še Okrogli muzikanti, Ansambel Roberta Zupana, Hišni ansambel Avsenik, Ufinger 6 in Godba na pihala Mengeš.

V nedeljo, 27. avgusta, se program začne že ob 11. uri. Takrat pa si bodo Veseli Begunjčani oder delili s Slovenskimi muzikanti, Slovenskimi zvoki, Amersee kwintetom, Ansambлом Wankmüller, Aleksijem Jerkogom s prijatelji, Ansambлом Svizci ter Mengeški mi veterani godbe na pihala z Janezom Perom.

Dan domačih dobrot v Parku Brdo pri Kranju

nedelja, 27. avgust 2023, od 10. do 16. ure

VSTOP PROST

Dobrodošli na največji tržnici domačih pridelkov in izdelkov na Gorenjskem.

- Raznolika in bogata kulinarčna ponudba na Račjem otoku.
- Brezplačne delavnice za otroke in odrasle.
- Brezplačen električen avtobus vas popelje iz Kranja do Brda.

www.ra-sora.si

Na počitnicah v kampu je vedno treba računati tudi na vreme

Nedavno neurje je dodobra pretreslo tudi številne goste kampa Šobec. Burno noč so številni morali preživeti v zavetju tamkajšnje restavracije, večje škode pa v kampu povodenj k sreči ni povzročila. Dan po poplavah je sicer na Šobcu ostala le še tretjina gostov, a je upad turistov v letošnji sezoni kljub temu nižji, kot bi glede na spremenljivo vreme lahko pričakovali. O letošnjem nenavadnem poletju smo se pogovarjali z direktorjem Kampa Šobec Urošem Ambrožičem.

MARJANA AHAČIČ

Poletje se počasi preveša v sklepnih del. Kakšne so letošnje številke?

Če smo še do konca julija kljub dokaj neugodnim vremenskim pogojem, ki nas spremljajo že celo sezono, ustvarili dobrih deset odstotkov manj nočitev kot v lanskem letu in skoraj trideset odstotkov več kot v predkoroškem letu 2019, je vremenska ujma situacijo čez noč postavila na glavo, saj so nočitve v enem tednu padle malo nad nočitve iz leta 2019. Upamo, da bo vreme konec avgusta na naši strani, kar bi zagotovo ustavilo trend nadaljnjega padanja števila nočitev.

Sicer pa smo po izjemni lanskoletni sezoni čez zimo uvedli nekatere spremembe v smeri dviga kvalitete bivanja za goste, in sicer smo parcelirali celotni spodnji del kampa, kar gostom omogoča, da imajo več možnosti rezervacij. S tem smo tudi zmanjšali prostor za tranzitne goste, ki k nam prihajajo za krajše obdobje. Odločitev se je izkazala kot pozitivna, saj smo s tem dvignili povprečno dobo bivanja, zmanjšali hrup, ki se dogaja ob vsakodnevni količini prihodov in odhodov, omogočili gostom, da v miru zapustijo svojo parcelo in si ogle-

avgustovskih nočitev, ki jih nikakor ne bomo mogli nadoknaditi. Pri delu kampov pač največjo vlogo igra vreme, na katerega pa na žalost ne moremo vplivati.

Kako reagirajo gostje, ko pada toča, piha veter ... Se običajno takoj odločijo za odhod iz kampa?

Glede na to, da velika večina gostov svoje počitnice rezervira vnaprej, običajne poletne nevihte niso tako zelo vplivale na odhode gostov. V času neviht smo poskrbeli, da so lahko vedrili v restavraciji, mini klubu, podaljševali smo animacijske aktivnosti, tako da so lahko tu preživeli tudi obdobje slabega vremena. Je pa slednje zelo vplivalo na goste, ki nimajo rezervacije in se za bivanje v kampu odločijo v zadnjem trenutku in na podlagi vremenskih pogojev. Takšni so se, ko se je vreme poslabšalo, odpravili »proti soncu«.

No, tisti konec tedna, ko so se zgodile poplave, je pri gostih nedvomno zavlada panka. V kampu jih je ostalo le še dobrih trideset odstotkov. Zaradi poročanja tujih medijev so začele prihajati tudi odpovedi rezervacij, kar smo z izjemnim trudom po svojih kanalih, kanalih združenja kampov in predvsem kanalih STO, ki ima največji doseg, uspeli pravočasno zaje-

Tisti, ki vse življenje kampirajo, vedo, da je kampiranje dejavnost v naravi, da je vremensko pogojeno bivanje, in so tudi navajeni, da je v naravi, če pada dež, malo več blata. Da kamp ni hotelska soba.

dajo okolico in razbremenili recepcijo. Želimo si, da bi bil kamp Šobec prepoznan kot končna destinacija za vse, ki si želijo v miru preživeti aktivne počitnice. Kljub vsemu pa smo dali možnost tudi tranzitnim gostom, ki potrebujejo le počitek in nočitev na poti proti morju.

Glede na vremenske razmere bi pričakovali, da bo v primerjavi z lani upad bistveno večji ...

Kot rečeno, do katastrofalnega neurja v Sloveniji kljub izjemno muhastim vremenskim pogojem letošnjega poletja število gostov ni bilo bistveno nižje kot lani. Vendar so nam v višku sezone zagodle poplave, kar je povzročilo skoraj 40-odstotni izpad

ziti in sporočiti gostom, da je večji del Slovenije po poplavah varen za obisk in da nam lahko najbolj pomagajo prav s svojim prihodom.

Vreme je torej za tiste, ki kampirajo, le ena od komponent dopusta, drži?

Za tradicionalne kampiste vsekakor, a dejstvo je, da je kampiranje v porastu. In v času pandemije in takoj po njej je ogromno ljudi, ki so prej z letali hodili na počitnice v hotele, svoje navade spremenilo. Kupili so šotore, prikolicice, avtodome ... Ker niso izkušeni, imajo tudi običajno bistveno več pripomb, težav in drugačnih pričakovanj kot tradicionalni kampisti.

Tisti, ki vse življenje kampirajo, vedo, da je kampiranje

Uroš Ambrožič, direktor kampa Šobec / Foto: Gorazd Kavčič

dejavnost v naravi, pogojena z vremenom. Tako so tudi navajeni, da je v naravi, če pada dež, malo več blata. Da kamp ni hotelska soba. Tisti, ki so se – tudi po sili razmer – na hitro pretransformirali, pogosto tudi v šotoru pričakujejo storitev kot v hotelu. In če pada dež, skorajda pričakujejo, da se bodo postavili leseni podesti, da ne bodo blatni in mokri ...

Kako torej nevihte in neurja preživijo luksuzni glampingi in gostje v njih? Tudi na Šobcu jih imate ...

Glede na razmere po Sloveniji smo imeli kar srečo. V začetku julija je bilo neurje s točo, potem nas je prizadelo močno neurje z vetrom, ko so tudi pri nas drevesa padla na avtodom in eno prikolico, a kaj hujšega ni bilo. Nato je prišla povodenj, ko je Sava poplavlila del kampa. A se je vse dobro izteklo.

Res bi se rad zahvalil vsem zaposlenim in lokalnim gasilcem, s katerimi smo ves čas na zvezi in pridejo, če je treba, v manj kot desetih minutah. Odziv je izjemen!

Pred leti vam je ogromno dreves v kampu polomil zledolom. Vsa drevesa ste morali takrat natančno pregledati, poškodovana podreti in nasaditi nova. Je bila to

sreča v nesreči, saj je v sedanjih razmerah manj nevarnosti, da bi staro in načeto drevo padlo na šotor, avtodom, prikolico?

Vsako leto pred sezono in po njej pregledamo drevje, odstranimo vsa potencialno nevarna drevesa ter pomladimo gozd, kar se nam res očitno obrestuje. Po drugi strani pa so bila v nevihtah najbolj poškodovana prav najbolj zdrava in košata drevesa, v katera se veter najbolj upre. No, suhe veje kljub silovitemu vetru niso padale z dreves, za to smo poskrbeli.

Globalno segrevanje in s tem povezani ekstremni vremenski dogodki so nekaj, kar se nam očitno že dogaja in čemur se bomo morali vsi prilagoditi. Kaj ste se iz lanske suše in letošnjih izjemnih padavin naučili tudi vi, ki se ukvarjate s kamp turizmom? Kaj načrtujete v prihodnje?

Na tako ekstremne razmere, v eno ali drugo smer, se praktično ne moremo prilagoditi na način, da bi vplive izničili. Kampiranje se dogaja v naravi, med drevesi ... Nihče v glavni poletni sezoni ni rad na žgočem soncu brez sence. Tisti, ki kampirajo, to razumejo; in razumejo tudi tveganja. Morda se

ravno zaradi vseh teh izzivov tudi odločajo za to, da počitnice preživijo v kampih. Nekih večjih prilagoditev v ponudbi zato enostavno ne vidim. Je pa res, da se prilagajamo skozi sisteme obveščanja, aktivacij v primeru nesreč in podobno ter ukrepanja, ko se nek dogodek že pripeti. Torej: kako goste opozoriti, kako jim pomagati, kako del kampa pustiti prost, da nanj lahko prestavimo goste s parcel, ki so preveč razmočene, da bi lahko ostali na njih.

Kako bi se cela branža popolnoma prilagodila na ekstremske suše ali ekstremen dež, si pa težko predstavljam. Gremo korak za korakom, tudi doslej smo šli. Tako imamo na primer zdaj v kampu več pokritih površin, kamor se šotoristi lahko umaknejo med nevihtami. Imamo tudi srečo, da je restavracija zdaj dovolj velika, da za prvo silo sprejme precej ljudi, ki za kratek čas potrebujejo suh in varen prostor. Predvsem je to pomembno za tiste z manjšimi šotori v času najhujših napovedanih neviht. Takrat izdamo opozorilo in obenem gostom povemo, da lahko čas med neurjem preživijo na varnem v restavraciji.

Na Šobcu ste v zadnjih petih letih imeli kar velik investicijski cikel. Je ta zaključen ali imate tudi načrte za naprej?

Imamo; vemo, da moramo v delu kampa postaviti primerne sanitarije; te, ki jih imamo trenutno, so v kontekstnem objektu. Še vedno si želimo nadaljevati razvoj rekreacijskega parka, kar se še vedno zatika pri soglasodajalcih. Nekaj projektov je še, a v času intenzivne glavne sezone se je treba predvsem posvečati operativnemu vodenju. Vse investicije v kampu se izvajajo v času, ko je ta zaprt, od oktobra do marca, za kar pa je treba pripraviti ustrezna dovoljenja in najti izvajalce. To je v poletnih mesecih težko, saj so na dopustih tako soglasodajalci kot tudi izvajalci, in ob kopici dela je težko pravočasno pridobiti vsa potrebna dovoljenja. Nove sanitarije smo želeli zgraditi že letos, a bomo očitno morali na to še malo počakati. Ampak to so izzivi, brez njih ne bi bilo napredka.

Še prosta mesta

Kranj, Cerklje – Kot obveščala Glasbena šola Kranj, so še možne prijave kandidatov za igranje na kljunasto flavto, klarinet, evfonij, rog, pozavno, violo in violončelo, za enoto v Cerkljah pa sprejemajo prijave zainteresiranih za učenje igranja na saksofon, trobento, rog, evfonij, pozavno in klavirsko harmoniko. V dislocirani enoti, ki je s podporo cerkljanske občine začela delovati pred dvema letoma, vpisujejo tudi v glasbeno pripravnico, namenjeno pet- in šestletnikom, ki je letošnja novost, v Kranju pa v plesne pripravnice (letnik 2015–2017), baletni vrtec (otrok letnik 2018 in 2019) ter prvi razred sodobnega plesa. »Do zdaj nam naši prostori niso omogočali, v novem šolskem letu pa bomo lahko uresničili dolgoletno željo – sodobni ples, za katerega se lahko odločijo otroci od devetega do dvanajstega leta starosti,« nam je glede novosti na kranjski lokaciji povedala ravnateljica Petra Mohorčič. Dodala je, da predhodno plesno znanje ni potrebno. Kandidati za vpis v glasbeni program bodo imeli sprejemni preizkus v torek, 29. avgusta. Tudi za tiste, ki želijo pouk obiskovati v Cerkljah, kjer poteka v prostorih osnovne šole, bo preizkus v Kranju. Kot nam je ob tem še povedala ravnateljica, v Cerkljah poskušajo vsako leto napolniti en razred nauka o glasbi, nabor inštrumentov, ki jih poučujejo, je širok, kar prepoznavajo tudi starši, poseben poudarek pa je na pihalih in trobilih. »Gledamo tudi na to, kaj potrebuje Godba Cerklje,« je pojasnila.

Gorjanski gasilci si obetajo novo vozilo

Zgornje Gorje – Občina Gorje je podpisala pogodbo o sofinanciranju nakupa gasilskega vozila GVC-3, ki bo namenjeno Prostovoljnemu gasilskemu društvu Gorje. Po besedah župana Petra Torkarja znaša vrednost vozila približno 347 tisoč evrov in jo bo v celoti krila občina. Gorjanski gasilci bodo vozilo predvidoma prejeli leta 2025.

Iščejo nastanitev za pediatrijo

Železniki – V občini Železniki bo po navedbah župana Marka Gasserja jeseni začela delati zdravniška pediatrija, ki bo obravnavala tudi otroke v njihovi občini. »Da bi ji omogočili čim lažjo tranzicijo in nemoten začetek dela, iščemo stanovanje, manjšo hišo ali stanovanje v hiši, kjer bi se lahko nastanila.« Občane, ki imajo interes, da pediatriji zagotovijo bivanje v njihovi občini, prosijo, naj to sporočijo na Občino Železniki na e-naslov uprava@zelezniki.si ali telefonsko številko (04) 500 00 00.

Fotografija, človek in narava

V Kranj prihaja že tretji Kranj Foto Fest, ki bo letos trajal ves mesec, do 23. septembra. Osrednja tema festivala je Človek – narava.

IGOR KAVČIČ

Kranj – V četrtek zvečer bodo v Lajerjevi hiši slovesno odprli festival Kranj Foto Fest 2023, ki se bo pravzaprav začel že dan prej v ljubljanski galeriji Fotografija s fotografsko razstavo Mustafaha Abdulaziza z naslovom Voda. V četrtek bo nato v Kovačnici že dopoldan potekal mojstrski tečaj Dejstva in fikcija: Post-dokumentarno z Viktorijo Sorochinski iz Ukrajine, popoldan pa bo v Lajerjevi hiši »pop-up« knjižarna Galerije Fotografija. Do nedelje bo nato potekal bogat festivalski program, ki ob tridesetih fotografskih razstavah vključuje še pogovore, delavnice, mojstrske tečaje, projekcije in pregled portfoliov, družnje in zabave, nočne projekcije, vodstva po razstavah in podobno ...

Fotografi z vsega sveta

Kranj Foto Fest si že tretje leto zapored uspešno utira prostor v domačem in mednarodnem fotografskem prostoru. Osrednja tema letošnjega festivala je Človek – narava, ki je prav v tem obdobju še posebno aktualna in je fotografom ponudila

široke možnosti izraza, kar se je pokazalo tudi pri izjemno velikem odzivu na razpis, saj se je ta glede na lansko leto povečal za več kot sto odstotkov. Letos je na festival prispelo neverjetnih 656 prijav iz devetdesetih držav s šestih kontinentov, kar nedvomno dokazuje, da gre za odmeven mednarodni festival, ki bo tudi letos privabil v Kranj številne domače in tuje goste, med njimi znana domača in tuja imena iz sveta fotografije.

Prav med pripravo festivala je ujma prizadela celotno Slovenijo in spremenila ne le naše lokalno okolje, ampak tudi naš pogled na posledice podnebnih sprememb in človekovega poseganja v naravo. Natanko pred enim letom smo bili v Sloveniji priča enemu največjih požarov na naših tleh (na letošnjem festivalu je temu posvečena ena od razstav slovenskih fotografov), tokrat je mnogim domove uničila voda. Po besedah organizatorjev so v zadnjem hipu tudi to dogajanje uspeli umestiti v program festivala.

Tema Človek – narava

Tema letošnjega festivala Kranj Foto Fest želi

poudariti prav odnos med človekom in okoljem – tako z dokumentarno fotografijo, ki prikazuje vpliv in posledice človekovih dejanj na naravo, kot s sodobnejšim, konceptualnim in domiselnim jezikom fotografije. Fotografi in vizualni pripovedovalci zgodb delijo s svetom svoje poglede na izbrano temo in tako prispevajo k odpiranju vprašanj in iskanju odgovorov glede odnosa med človekom in naravo.

Kot omenjeno, se bodo na Kranj Foto Festu zbrali tako uveljavljeni fotografi kot tudi fotografi mlajše generacije iz Slovenije in tujine. So ustanoviteljica in direktorica festivala, Fernanda Prado Verčič, je poudarila: »Kranj Foto Fest je edinstveno stičišče domačih in mednarodnih fotografov, tako mladih kot že uveljavljenih. Z dialogom med različnimi fotografi, uredniki, kustosi in galeristi želimo izpostaviti aktualne teme, ki na eni strani zadevajo globalno problematiko človeštva, na drugi strani pa gre za lokalne, posebne, edinstvene teme. Še posebno nas veseli vedno večje sodelovanje lokalnega okolja – tako se bomo letos

predstavili na številnih novih lokacijah v Kranju in tudi na ta način pokazali lepoto Kranja mnogim obiskovalcem, ki sem morda prihajajo prvič. Prav tako smo zelo ponosni na naše sponzorje, saj z njihovo pomočjo lahko širimo znanje o fotografiji in predstavljamo izjemne fotografije z vsega sveta.«

Predstavljeni najboljši avtorji

Sedemčlanska žirija je letos nagradila dvajset projektov. Poleg zmagovalke je izbrala fotografa oziroma duet s posebno omembo in 18 finalistov, ki sodelujejo na skupinskih razstavah na različnih lokacijah v Kranju. Zmagovalka letošnjega festivala je fotografinja iz Egipta Amina Kadous s serijo fotografij Belo zlato. Žirija je serijo njenih fotografij opisala kot inteligenten, večplasten projekt, ki povezuje avtoričino družinsko zgodovino s širšo kulturno, gospodarsko in okoljsko tematiko.

Posebno omembo je prejel turško-nemški duo Kaya & Blank, ki ga sestavljata Işık Kaya in Thomas Georg Blank, in sicer za serijo fotografij Druga narava. Na

Kaya-Blank: Druga narava (Second Nature) / Foto: Kranj Foto Fest

festivalu Kranj Foto Fest se predstavljata tudi dva prejemnika nagrade Leica Oskar Barnack, in sicer Jasper Doest (Nizozemska) z razstavo Spoznajte Boba in Mustafah Abdulaziz (ZDA) z razstavo Voda.

Kranj bo v teh dneh nedvomno najbolj fotografsko mesto v državi. To bo moč spoznati na kar 13 razstaviščih oziroma prizoriščih v mestu. Od 24. do 26. avgusta

bodo potekale nočne projekcije in pogovori z umetniki. Fotografi, kuratorji in novinarji bodo dva večera zapored predstavljali svoje delo na velikem ekranu in se pogovarjali o tem, kako potekajo njihovi ustvarjalni procesi ter kako se povezujejo z letošnjo temo Človek – narava. Več informacij o programu in vrhuncih letošnjega Kranj Foto Festa je na voljo festivalski spletni strani.

Podobe nekdanjega Kranja

Danes zvečer bodo na vrtu gradu Khislstein pripravili prvo projekcijo filma in predstavitev knjige Podobe nekdanjega Kranja, ki sta nastala ob 70-letnici Gorenjskega muzeja.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Današnji Torkov kulturni vdih pod lipo na vrtu gradu Khislstein z začetkom ob 20. uri bo še posebno zanimiv, saj bo občinstvo popeljal v zgodovino največjega gorenjskega mesta, ki se je skozi stoletja do danes časom primerno spreminjalo, se širilo in moderniziralo, ker so bili njegovi prebivalci aktivni ustvarjalci. Kranj, mesto na skali ob sotočju Save in Kokre, ima šestisočletno preteklost, v kateri je bilo upravno, gospodarsko, cerkveno in kulturno središče.

Predstavili bodo knjigo Podobe nekdanjega Kranja, ki so jo pripravile sodelavke in sodelavci Gorenjskega muzeja, kot poudarjajo, pa je publikacija tudi muzejsko darilo Kranju in Kranjčanom. V Gorenjskem muzeju namreč zgodovino mesta in njegovih ljudi odkrivajo, raziskujejo ter interpretirajo

Pogled na Gimnazijo Kranj v začetku 20. stoletja / Foto: arhiv Gorenjskega muzeja

že sedemdeset let, verjamejo pa, da bodo to strokovno, zavzeto in odgovorno opravljali še naprej.

V letu 2022 so muzejski sodelavci na razstavah pod skupnim imenom Podobe nekdanjega Kranja z

bogatim slikovnim gradivom iz muzejskih zbirk popeljali v pretekla obdobja Kranja. »Želimo spodbuditi Kranjčane kot posameznike in skupnost k odkrivanju lastne preteklosti,« sporočajo iz muzeja.

V Torkovem kulturnem vdihu pa si bomo tokrat lahko ogledali tudi projekcijo filma, katerega avtor je Milan Lebar in je povzeten vsebine že omenjenih razstav, ki smo si jih lahko ogledali v lanskem letu.

Večer džez in kulinarike

Abonma Loške glasbene vilice združuje glasbo in kreativno kuhinjo.

IGOR KAVČIČ

Škofja Loka – V četrtek, 24. avgusta, ob 18. uri bo v gostilni Pr' Pepet večer džez in kulinarike. V okviru abonmaja Loške glasbene vilice organizatorji vabijo na izjemno glasbeno doživetje in kulinarično razvajanje. Na dogodku More than jazz (Več kot džez) boste deležni nepozabnega glasbenega užitka in izbranih kulinaričnih dobrot. Nastopila bo zasedba Brilliant Corner Quartet v sestavi Francesco Ivone (trobenta), Giovanni Maier (kontrabas), Matjaž Bajc (kontrabas) in Žiga Ipavec (bobni). Njihove sveže harmonije bodo pričarale

prav poseben večer, kjer se bo prepletla zgodovina džez s sodobno zvočnostjo. Pri oblikovanju improvizacij se kvartet zgleduje po stilu Theloniousa Monka in Steva Lacyja, mojstrov, ki sta zaznamovala zvok džez. Kvartet bo izvedel skladbe, ki raziskujejo različne teme in zvoke, pri čemer posebnost predstavlja izbira dveh kontrabasov.

Za popolnost večera bo poskrbela ekipa gostilne Pr' Pepet s svojo kreativno kuhinjo. Uživali boste v štirihodni večerji, pripravljene iz najboljših sestavin. Cena vstopnice je 45 evrov in vključuje koncert, večerjo ter pijačo.

Spominska razstava o Mateju Boru

Radovljica – V knjižnici A. T. Linhart je v počastitev 110. obletnice rojstva in 30. obletnice smrti Vladimirja Pavšiča - Mateja Bora (1913–1993) na ogled dokumentarna razstava Šel je popotnik skozi atomski vek. Razstava predstavlja njegovo ustvarjalno zapuščino in bo v tretjem nadstropju knjižnice na ogled do konca septembra. Avtor razstave je mag. Jure Sinobad, grafično oblikovanje pa je delo Tine Opalk Knavs.

Jubilejni vzpon na Javorč Drinovcu

Zmagovalca je odločil ciljni sprint.

MAJA BERTONCELJ

Todraž – V soboto se je nadaljeval Pokal polanskih puklov. Po kolesarskem vzponu na Stari vrh je sledil vzpon na Javorč v jubilejni, dvajseti izvedbi, ki je potekala v organizaciji ŠD Sv. Urban.

Na startu v Todražu je bilo 76 kolesark in kolesarjev. Na ciljni črti pri lovski koči na Javorču so navijači najprej pozdravili Mateja Drinovca iz kolesarskega kluba ASKÖ Feld am See. Zmagal je s časom 20 minut in 9 sekund.

Med ženskami je bila najhitrejša Živa Bohak iz kolesarskega kluba Perutnina Ptuj (30:02). Druga je bila Katja Ferlan (KD Belaunce; 34:04), tretja pa Jana Erznovnik (34:55). Organizatorji so se posebej spomnili na najstarejšega in najmlajšega udeleženca. Posebni nagradi sta zato prejela Franci Koželj, letnik 1946, in že omenjena Živa Bohak, zmagovalka med ženskami, rojena leta 2011.

Tekmovanje za 13. Pokal polanskih puklov se bo nadaljevalo 10. septembra z Vzpo-

V okviru letošnjega Pokala polanskih puklov bosta še vzpona na Lubnik in Blegoš.

Le sekundo je za njim zostal Nejc Čenčič, tretji pa je bil Enej Košir (20:28). Vsi trije so Gorenjci.

nom na Lubnik, teden dni kasneje, 17. septembra, bo še zaključek na Blegošu. Vzpon na Pasjo ravan je odpovedan.

Matej Drinovec (desno) je v zadnjih metrih prehitel Nejc Čenčiča. / Foto: arhiv ŠD Sv. Urban

Kolesarji za Slovenijo

Kranj – »Draga Slovenija, čas je, da stopimo skupaj, za pomoč, za žrtve katastrofalnih poplav. Tadej, Matej, Primož, Luka, Matevž, Jan, Domen. Sedem kolesarjev svetovne serije, sedem podpisanih dresov, ena dražba. Pokažimo, da veliki smo mi. Vsi za enega, eden za vse. S srcem za Slovenijo,« naši najboljši cestni kolesarji Primož Roglič, Tadej Pogačar, Matej Mohorič, Luka Mezgec, Matevž Govekar, Jan Tratnik in Domen Novak javnost nagovarjajo v videosporočilu. Združili so moči in na licitaciji ponudili svoje drese; izkupiček bodo podarili žrtvam poplav. Dražba se bo zaključila 31. avgusta ob 20. uri, poteka pa na spletni strani Primoža Rogliča. Ob koncu tedna je bila najvišja ponudba deset tisoč evrov.

Poletna hokejska liga na Bledu

Bled – Ta konec tedna bo potekala 19. Mednarodna poletna hokejska liga Bled 2023. Nastopile bodo ekipe VSV Villach, AV 19 Fehervar, HK SŽ Olimpija in HDD SIJ Acroni Jesenice. V petek se bosta najprej ob 16.30 pomerili ekipi iz Avstrije in Madžarske, ob 20. uri pa bo slovenski derbi med Ljubljančani in Jeseničani. V soboto bo ob 16.30 tekma za tretje mesto, ob 20. uri pa finale. Hokejska zveza Slovenije pa je pred kratkim določila razpored tekmovanja za državno prvenstvo v moški članski kategoriji v sezoni 2023/24, v katerem bodo nastopali HK SŽ Olimpija, HDD SIJ Acroni Jesenice, HK Triglav Kranj, HK Slavija Junior, HDK Maribor in HK RST Pellet Celje. Prvenstvo se bo začelo 12. septembra in končalo aprila.

Zmaga znova Zupančiču

V Mojstrani in okolici je bil minulo soboto Triglav trail run by I feel Slovenia, med približno 460 tekači na različnih dolžinah tras je bilo na startu tudi zelo veliko tujcev. Že tretje leto zapored pa je na najdaljši, 78-kilometrski trasi slavil Marjan Zupančič.

SUZANA P. KOVAČIČ

Mojstrana – Na najdaljši trasi Triglav trail runa je tudi letos – kot že dvakrat doslej – slavil ultramaratonec Marjan Zupančič. Za 78 kilometrov s 4400 višinskimi metri je potreboval 11 ur, 29 minut in 49 sekund. »Proga je vsako leto malo drugačna, zato svoje čase treh let težko primerjam. Letos je bilo tudi vroče in tudi toliko planincev na planinskih poteh še nisem srečal. Nekateri so tudi navijali. Je pa lepa proga, teren mi je všeč, saj se na polovici spustimo skoraj do Bohinjskega jezera, kar mi je domače, saj živim v bližnji Bohinjski Bistrici.« Če ponazorimo: povprečen planinec bi za takšno traso potreboval od tri do štiri dni. Na najdaljši razdalji Triglav trail runa je šla tudi v ženski konkurenci zmaga Slovenki – Tini Šatej s časom 12;17:34.

Vročje, trasa pa izvrstna

Na 44-kilometrskem Triglav lakes run z 2600 višinskimi metri sta slavila tujca, med ženskami Španka Sara Pêns Sancho, le za sekundo počasnejša je bila Špela Bokal. Med moškimi je zmagal Avstrijec Wendelin Mörtendorfer s časom 4;29:44, kar je bil nov rekord te proge. »Bilo je sicer vroče, trasa pa izvrstna; tehnično zahtevna, na nekaterih delih izpostavljena in strma,« je povedal Mörtendorfer. Tik pod stopničkami je bil Jezerjan Anže Šenk, ki kljub drugim

Marjan Zupančič (v sredini) je bil že tretjič zapored najhitrejši na najdaljši trasi. / Foto: osebni arhiv

obveznostim dokazuje, da je še vedno v odlični tekaški formi. Najboljša Slovenka med ženskami je bila Špela Bokal na drugem mestu s časom 6;03:53.

Na startu veliko deklet

Tekači so lahko izbrali tudi 26-kilometrski tek v dolino Vrata ali še krajši, 12-kilometrski tek Slovenskega planinskega muzeja. »Za

naš muzej in celo Mojstrano je to odlična promocija, saj prireditev privabi k nam veliko tujih in domačih obiskovalcev. Vsi, ki tečejo na našem teku, dobijo vstopnico za obisk muzeja,« je povedala Eva Schmitt, sodelavka Slovenskega planinskega muzeja.

Na letošnji prireditvi, sploh na daljših trasah, je bilo tudi veliko deklet, kot je v imenu organizatorja povedal Matej Mejovšek. »Samo na 44-kilometrskem Triglav lakes race je bila kar tretjina deklet.« Kot pa je še poudaril, je Triglav tek butični in trajnostni dogodek. »Naše vodilo je, da spoštujemo okolje, naravne danosti in poskušamo naravo ohranjati takšno, kot nas je pričakala.«

Tekači so startali izpred Slovenskega planinskega muzeja, kjer je bil tudi osrednji prireditveni prostor. / Foto: Nik Bertonec

Zmagali prvič v sezoni

Veselje nogometašev Kalcerja Radomlje in Triglava Kranj – v gosteh so prišli do prvih zmag v sezoni.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – V Prvi ligi Telemach so pretekli konec tedna nogometaši odigrali tekme 5. kroga.

Nogometaši Kalcerja Radomlje so se v Murski Soboti veselili zmage. Muro so premagali z 0 : 2. To je njihova prva zmaga v sezoni, prav tako so tudi prvič zatresli mrežo nasprotnikov. Oba zadetka so dali v prvem polčasu, ko je bil v 23. minuti uspešen Uroš Korun, v 38. pa Nino Kukovec. V drugem polčasu so obdržali prednost. Na lestvici so na 8. mestu. V naslednjem krogu bodo v nedeljo gostili Bravo

(začetek tekme v Športnem parku Domžale ob 17.30). Domžale so gostile Celje, izgubile z 1 : 2 in padle na 6. mesto. V 6. krogu jih v soboto čaka zahtevno gostovanje v Mariboru pri vodilni ekipi na lestvici.

V drugi ligi so v 5. krogu do zmage v gosteh prišli nogometaši Triglava Kranj. Gorenjci so bili z 0 : 4 boljši od TKK Tolmin. To je bila sploh njihova prva zmaga v sezoni. Za vodstvo z 0 : 1 je v 14. minuti zadel Bine Bernik, naslednja dva zadetka je prispeval Kristian Dakič (v 44. in 81. minuti), končni izid pa je s strelom z bele točke postavil Veron Šalja.

Na lestvici so napredovali na 5. mesto. V nedeljo bodo znova igrali doma. Tekma proti ekipi Kety Emmi & Impol Bistrica se bo v Športnem centru Kranj začela ob 16.30.

V 3. SNL – zahod so odigrali tekme 2. kroga. Nogometaši Jesenic in Šobca Lesce so se razšli brez zmagovalca (1 : 1), prav tako je bil 1 : 1 rezultat tekme Slovan – Roltek Dob. Eksist Žiri je doma izgubil proti ekipi Fama Vipava (0 : 3), Eltron Šenčur pa je v gosteh z 2 : 5 premagal Kočevje. Srečanje med Vrhniko in Škofjo Loko je bilo prelojeno. Nogometašice so odigrale tekme 2. kroga. ŽNK

Cerklje je v gosteh visoko premagal WFC Drava Ptuj (1 : 5). V 19. minuti je zadel Zala Šenk, ki je na svoji drugi tekmi v članski ligi dosegla svoj prvi gol. Ines Rozman je v 55. minuti povišala na 1 : 2, nato pa je bila trikrat uspešna Varja Špiler, in sicer v 67., 69. in 90. minuti. V 3. krogu bodo v nedeljo Gorenjke gostile ŽNK Ljubljana (ob 10.30 v Nogometnem centru Vele-sovo), nogometašice ŽNK Radomlje Medex, ki so bile v 2. krogu proste, pa bodo prav tako v nedeljo gostile WFC Drava Ptuj (ob 14. uri v Športnem parku Radomlje).

PLANINSKI IZLET: MONTE PLANANIZZA (1554 M N. M.)

Razglednik za dušo

Nima visoke nadmorske višine, a ima precejšnjo višinsko razliko. Udobne, mehke stezice, ki pripeljejo na vrh, nagradijo z edinstvenim razgledom. Karnijska Planica.

JELENA JUSTIN

Vsakič znova, ko se vozim proti Tolmeču, mi pogled uhaja na strme pečine in globoke grape nad vasjo Kluže. Vedno sem se spraševala, kje tukaj gor vodi pot. Včasih malce traja, a vsaka pot slej ko prej pride na vrsto. Tokratna udobna stezica, mehka, posuta z listjem in borovimi iglicami, nas bo pripeljala na vrh Monte Plananizze, ki bi ji po naše rekli kar Planica.

Zapeljemo se skozi Trbiž, mimo Tablje, do Kluž (Chiusaforte). Zapeljemo v vas in na primernem mestu parkiramo. Najbolje neke ob cerkvi. Nadaljujemo skozi vas, ko na stari hiši zagledamo smerno tablo za pot št.

425. Začetek poti nas pripelje do kolesarske poti Trbiž–Videm, ki jo prečimo in nadaljujemo prečno nad stezo. Pot se zlagoma vzpenja in po približno 30 minutah smo na razpotju. Bodimo pozorni. Zavijemo desno na pot št. 426. Zmerno strmi poti sledimo skozi gozd. Dosežemo kapelico sv. Antona Padovanskega, malce višje pa planino Stavoli Ceresarie. Udobna steza nas vodi skozi borov gozdiček in hitro smo na planini Stavoli Patok. Malce višje dosežemo škrbino Forcella Patok, kjer zavijemo levo. Prečimo pobočje, pot se rahlo vzpenja. Naš vrh je nad nami. Slikovita in razgledna je tale pot. Potrebne je nekaj pazljivosti, saj potka vodi po ozkih

poličkah. Trenutno je na enem mestu poškodovana, a je prehod narejen dva koraka višje, le veje grmovja je treba malce podržati. Še vedno smo na poti št. 426, ki izrazito zavije v desno, a kmalu nas smerokaz še enkrat usmeri desno proti Monte Plananizzi. Pot najprej poteka proti levi, nato proti desni. Sledi pas ruševja, a je pot odlično izsekana in izžagana. Vzpon je precej strm. Tik preden dosežemo vrh, zagledamo navlako sodobnega časa in navlako človeka, ki ga bo lasten napredek ugonobil. Antene, repetitor; da, sodobnost. Vrh sicer označuje tudi skremen, majčken lesen križ. Gora ni ravno obljudena, a tisti, ki pridemo sem gor,

Z vrha Monte Plananizze se nam odpre pogled na Montusel, Cozzarell in Zuc dal Bor.

/ Foto: Jelena Justin

Preden dosežemo osvežilne tolmune, se pod nami pokaže vas Kluže z vrhom Monte Jama in Reklansko dolino, ki se vzpenja do Nevejskega prelaza (V Žlebeh). / Foto: Jelena Justin

imamo radi čudovite razglede, mir in tišino. Vrh je čudovit razglednik. Pred nami se razprostire trojček Montusel, ki smo ga že obiskali, Cozzarell in Zuc dal Bor. Ko pogledamo proti zahodu, se spogledamo z Monte Pisimonijem in Monte Crostiem, na drugi strani doline je greben Muzcev, z izrazitima Javorjem in Lopičem. Pogled na vzhod pa ustvari

skalna pregrada v obliki Strme peči in Montaža. Malce bolj desno je Žrd in dobro vidna je pot Visoke Rosojanske poti.

Z vrha sestopimo nazaj do markirane poti 426, zavijemo levo v smeri prihoda, a nas kmalu majhna tablica usmeri na neoznačeno stezo, ki pelje mimo Cole Naurazisa in Monte Belepeita do planine Stavoli

Polizza. Steza je dokaj dobro sledljiva. V pomoč so nam tudi rdeče pike. Če bomo dosegli manjšo planino, kjer je hiška in čudovit razgled na Monte Pisimoni, smo že malce predaleč. Pojdimo nazaj in na drevesu bomo zagledali puščico, ki nas usmeri strmo desno navzdol. Steza se strmo spušča, nad nami se pokaže prepadnost Monte Belepeita. Precej hitro dosežemo markirano pot 425, ki ji potem sledimo mimo planine Stavoli Planizza vse do izhodišča v Klužah. Prečna, izjemno razgledna pot na Kluže, Monte Jama in Reklansko dolino, nas pelje mimo številnih potočkov, slapov in tolmunčkov, ki so prava paša za oči. V teh vročih dneh so tolmunčki pravi balzam za razgrete noge in tudi za grlo, saj še kako prija popiti kakšen požirek osvežilne vode, ki poteši žejo.

Nadmorska višina: 1554 m
Višinska razlika: 1300 m
Trajanje: 7 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Pogled proti vzhodu se ustavi na Strmi peči in Montažu, še bolj desno se pokažejo Žrd, Kanin, Velika Baba. / Foto: Jelena Justin

Krog ob slovenski meji, 9. del

SLAVKO ZUPANC

Tokratno etapo smo začeli v Moravskih Toplicah, znanih po zdravilišču Terme 3000, ki se je razvilo okoli izvirov termalne vode. V današnji etapi, dolgi 86 kilometrov in z 958 metri skupnega vzpona, smo najprej naredili krog po Goričkem in zaključili v Slovenskih goricah, na kmetiji Kaučič v Trsteniku pri Benediktu.

Po Dolgi ulici v Moravskih Toplicah smo se začeli vzpenjati proti Fokovcem. Ime Dolga ulica je kar primerno, še zlasti če po njej kolesarimo, kajti zaključni se po šestih kilometrih klanca tik pred naseljem Fokovci, kjer je tudi prometni znak, ki označuje konec Moravskih Toplic. Nadaljevali smo proti vasi Selo, kjer stoji znamenita Rotunda, edinstvena opečna romanska cerkev iz 13. stoletja, posvečena

sv. Nikolaju, ki so jo zgradili templjarji. Kolesarjenje po gričevnati pokrajini Goričkega je bilo edinstveno doživetje. Cesta se vzpenja ali spušča, ravnih delov praktično ni. Ob pogledih na čudovito pokrajino z vinogradi, njivami in gozdovi smo dosti lažje premagovali kratke, a včasih kar strme klanke, ki jih ni bilo prav malo.

Rotunda, Selo / Foto: Slavko Zupanc

Kolesarili smo po lokalnih cestah skozi zanimive kraje: Prosenjakovci, Berkovci, Ivanjševci, Domanjševci. Po strmih spustu smo v bližini naselja Šalovci prišli na glavno cesto Murska Sobota–Hodoš, a takoj spet zavili na lokalno cesto proti naseljem Adrijanci in Šulinci.

V Šulincih nas je čakal kombi. Obnovili smo

zalogo vode in se podali na naš drugi šestkilometrski vzpon. Skozi Ženavlje smo prikolesarili do najvišje točke etape, Srebrni breg (404 m n. m.), ki leži blizu naselja Martinje ob meji z Madžarsko (najvišji vrh Prekmurja je Sotinski breg (418 m n. m.), ki leži nekoliko zahodneje na Goričkem ob meji z Avstrijo). Sledil je spust v Dolič in nato skozi naselja Kuzma, Dolnji Slaveči, Motovilci do umetnega akumulacijskega Ledavsko jezera, ki je nastalo ob koncu 70. let prejšnjega stoletja, ko so zajezili reko Ledavo, ki je prej pogosto poplavljala. Ob jezeru, ki je pravi magnet za ljubitelje narave, smo imeli odmor za malico.

Po prijetnem počitku v mirnem okolju ob jezeru smo nadaljevali kolesarsko potepanje skozi kraje Domajinci, Topolovci in

GLASOVA KOLESARJENJA

Ledavsko jezero / Foto: Slavko Zupanc

Skakovci, ki ponujajo pristno podeželsko izkušnjo. Skozi naselja Gederovci, Sodišinci in Murski Petrovci, ki ležijo zelo blizu meje z Avstrijo, smo se vztrajno približevali reki Muri. Po prečkanju Mure smo po nekaj kilometrih najprej prispeli v Radence, zdraviliški kraj ob vznožju Kapelskih goric, ki je znan po mineralni

vodi Radenska. Kolesarjenje smo nadaljevali po zahodnem delu Slovenskih goric skozi kraje Boračeva, Orehovci, skozi Orehovski Vrh v Rodmošce in po lokalnih cestah gor in dol čez gorice do magistralne ceste Lenart–Gornja Radgona. Še malo po glavni cesti in nato na kmetijo Kaučič na hribu nedaleč od glavne ceste.

KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

Sejem Agra spet odpira vrata

Na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni bodo v soboto odprli tradicionalni, že 61. mednarodni kmetijsko-živilski sejem Agra, ki bo trajal do četrтка, 31. avgusta. Na sejmu bodo sodelovali tudi skoraj vsi najpomembnejši gorenjski izdelovalci in prodajalci kmetijske in gozdarske mehanizacije.

CVETO ZAPLOTNIK

Gornja Radgona – Na 70.950 kvadratnih metrih notranjih in zunanjih razstavnih površin se bo predstavilo 1700 razstavljalcev iz 35 držav, med njimi tudi domala vsi najpomembnejši gorenjski izdelovalci in prodajalci kmetijske in gozdarske mehanizacije ter opreme. Država partnerica sejma Agra je letos Indija, s skupinskimi razstavami pa se bodo predstavile še Bolgarija, Črna gora, Severna Makedonija, Madžarska, Kosovo, avstrijska Štajerska, Ukrajina in Senegal.

V sejmski ponudbi bo tudi letos veliko kmetijske, gozdarske, vrtnarske, vinogradniške in vinarske tehnike, opreme za živilskopredelovalno

Podjetje Lavrih s Srednjega Brda v Poljanski dolini bo na sejmu Agra sodelovalo s ponudbo kmetijskih strojev za delo v hribovskih razmerah. / Foto: Cveto Zaplotnik

industrijo, kmetijskega reprodukcijskega materiala, živilskih izdelkov, gradbenega materiala, blaga za široko

porabo pa tudi različnih storitev. Na ogled bodo razstave slovenskih avtohtonih pasem domačih živali, goved,

konj, prašičev, drobnice, malih živali in rib, razstava čebelarstva in predstavitev kraških ovčarjev, ves čas sejma

bo »odprt« vrtec malih živali. Živahno bo v sejmskih vrtovih – v vzorčnem nasadu Biotehniške šole Rakičan, v praktičnem učnem eko poligonu, v permakulturnem biodinamičnem centru, v vzorčnem čebelnjaku in gozdno-parkovnem nasadu.

Na sejmu se bodo predstavile tudi vse najpomembnejše vladne, zbornične, strokovne in stanovske organizacije s področja kmetijstva, gozdarstva in podeželja – poleg ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (in nekaterih drugih ministrstev) tudi zavod za gozdove, kmetijsko-gozdarska zbornica, zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, zadržna zveza, čebelarstva zveza, biotehniške srednje šole in fakultete ...

Sejmsko dogajanje bodo popestrili še strokovni povesi, predavanja in pogovori o aktualni problematiki, tekmovanja in družabne prireditve. Naj omenimo le nekatere: posvet o prilagajanju kmetijstva na podnebne spremembe, sekaško tekmovanje lastnikov gozdov, tekmovanje v vlečenju vrvi in plesanju polke, srečanje mladih kmetov in podeželske mladine, srečanje kmečkih žena in deklet, kronanje prve gozdarske kraljice ... Med sejmom bodo podelili priznanja izdelovalcem najbolj ocenjenih izdelkov na sejmskih ocenjevanjih, zaslužnim zadržnikom, najboljšim v akciji S kmetije za vas, zglednim prašičerejem in strokovnim delavcem, rejcem goved, konj in drobnice.

61. MEDNARODNI
KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM

26. – 31. 8. 2023
Gornja Radgona

DRŽAVA PARTNER
Indija

TRADICIONALNO SVEŽ!

POMURSKI SEJEM
www.sejem-agra.si

ZLATA MEDALJA

- Hribarjeva klobasa
- Cojzova klobasa

SREBRNA MEDALJA

- Hrenovka
- v naravnem ovoju
- Želodček s kašo
- Telečja hrenovka
- v naravnem ovoju
- Jelenova salama

SREBRNA MEDALJA ZA TRŽNO PONUDBO

- Čevapčiči

BRONASTA MEDALJA

- Cojzova suha salama
- Cojzova suha klobasa

Mesarija Hribar se nahaja v vasi Predoslje, v neposredni bližini protokolarnega objekta Brdo.

MESARIJA HRIBAR
Predoslje

Mesarija Hribar, proizvodnja in prodaja mesnih izdelkov
Marko Dolenc s.p., Predoslje 78, Kranj
041608763
mesarijahribar.predoslje@gmail.com
http://www.facebook.com/hribarpredoslje

Mesarija Hribar je ena izmed 13. certificiranih proizvajalcev Kranjske Klobase v Sloveniji.

Šampioni tudi za gorenjske izdelke

Na kmetijsko-živilskem sejmu Agra v Gornji Radgoni bodo podelili tudi priznanja za najboljše ocenjene živilske izdelke. Najvišje priznanje, šampion kakovosti, bo prejelo tudi šest gorenjskih izdelkov.

CVETO ZAPLOTNIK

Gornja Radgona – V okviru priprav na mednarodni kmetijsko-živilski sejem Agra v Gornji Radgoni vsako leto potekajo ocenjevanja različnih izdelkov, ki jih na ocenjevanja dajo kmetijska in živilska podjetja, podjetniki in kmetije.

Na ocenjevanje mesa in mesnih izdelkov je letos 41 podjetij iz Slovenije ter tri iz Hrvaške in eno iz Avstrije dalo 551 vzorcev. Ocenjevalni komisiji – ena za meso in druga za mesne izdelke sta podelili 24 šampionov kakovosti in štiri velike zlate medalje, poleg teh pa še zlate, srebrne in bronaste medalje. Šampion kakovosti sta prejela tudi Meso Kamnik za kamniške odščipance Anton in Mesarstvo Oblak iz Žirov za hrenovke v naravnem ovoju. Meso Kamnik je poleg šampiona prejelo

V okviru sejma je potekalo tudi ocenjevanje mesa in mesnih izdelkov. (Slika je simbolična.)

/ Foto: Cveto Zaplotnik

še osem zlatih in štirinajst srebrnih medalj, Mesarstvo Oblak pa šest zlatih, deset srebrnih in sedem bronastih medalj. Mesarstvu Čadež z Visokega je ocenjevalna komisija namenila trideset priznanj, od tega šest zlatih, devetnajst srebrnih in pet bronastih. Loške mesnine iz Škofje Loke so dobile eno

zlatu in osem srebrnih medalj, Marko Dolenc – Mesarija Hribar iz Predoselj dve zlati, pet srebrnih in dve bronasti medalji, Galjot – Adrijan Galjot NDDK iz Lahovč pa eno srebrno medaljo.

Na ocenjevanje sokov, brezalkoholnih pijač in embaliranih vod je 39 podjetij iz Slovenije,

Avstrije, Hrvaške, Italije, Madžarske in Tajske dalo 101 izdelek, izmed katerih je ocenjevalna komisija izbrala najboljše. Najvišje priznanje, to je šampion kakovosti, bo na sejmu prejelo sedem izdelkov, med njimi tudi trije z Gorenjskega. Artičoka – Ksenija Verbič iz Cerkelj bo prejela šampiona za

dva izdelka – za gosta napitka iz jabolk in rdeče pese ter iz muškatne buče in jabolk Crkljanček Bio, Dragica Štirn s Suhe pri Predosljah pa za naravni zeliščni sirup Cojz. Verbič bo poleg šampiona prejela še veliko zlato medaljo, Štirn pa zlato medaljo. Družba Vipi z Brezij

Slovenije, Hrvaške in Avstrije je na ocenjevanje dalo 181 izdelkov. Najvišje priznanje, to je šampion kakovosti, bo na sejmu prejelo devet izdelkov, med njimi tudi skutini štruklji, ki jih je izdelal tržiški podjetnik Peter Vogel-nik – Moji štruklji Slovenije. Vogel-nik bo poleg šampi-

Poleg ocenjevanja mesa, mesnih in mlečnih izdelkov ter sokov, brezalkoholnih pijač in embaliranih vod so potekala še ocenjevanja medu in medenih pijač in vina, pred odprtjem sejma pa bo še ocenjevanje kmetijske mehanizacije in opreme, ki bo razstavljena na sejmu.

(občina Radovljica) bo prejela zlato in dve srebrni medalji, Galavita iz Kamnika pa bronasto medaljo.

V okviru priprav na sejem Agra je potekalo tudi mednarodno ocenjevanje mleka in mlečnih izdelkov – 28 podjetij, podjetnikov in kmetij iz

ona kakovosti prejel za svoje izdelke še dve veliki zlati medalji. Med prejemniki priznanja – zlate medalje bo tudi kmetija Matevža Jenka iz Reteč pri Škofji Loki, Mlekarstvo Podjed iz Olševka pa bo prejelo dve srebrni in eno bronasto medaljo.

Uveljavljanje višje sile

Kmetje, ki so jih prizadele poplave, lahko pri izpolnjevanju pogojev za pridobitev subvencij in drugih finančnih podpor uveljavljajo višjo silo.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Kmetijska gospodarstva, ki uveljavljajo finančne podpore za različne ukrepe kmetijske politike, lahko po zakonu o kmetijstvu uveljavljajo višjo silo ali izjemne okoliščine, ki jim onemogočajo ali otežujejo izvajanje kmetijske dejavnosti. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo zaradi posledic nedavnih poplav z določbo interventnega zakona uredilo uveljavljanje

višje sile ali izrednih dogodkov drugače, kot to ureja veljavni zakon o kmetijstvu.

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja bo v primeru, ko bo sama zaznala nastanek višje sile (zlasti na površinah), že sama po uradni dolžnosti začela postopek uveljavljanja višje sile. Če takšnega primera ne bo zaznala, bo pa zaznala kakršnekoli nepravilnosti na prijavljenih površinah, bo to sporočila kmetijskemu gospodarstvu prek

aplikacije Sopotnik, kmetijsko gospodarstvo pa bo poleg lahko pojasnilo in dokazalo, da je nepravilnost nastala zaradi višje sile. Kmetijsko gospodarstvo bo lahko tudi samo prijavilo višjo silo, in sicer v tem primeru za prijavo ne bo veljal običajni 15-dnevni rok, ampak skrajni rok, to je november 2023. O višji sili agencija tudi ne bo izdajala posebnih odločb, ampak bo o tem odločila v odločbi o dodelitvi sredstev.

www.maschio.com

MASCHIO
GASPARDO

- žitne sejalnice
- vrtavkaste brane
- podrahljači

Voklo 49, 4208 Šenčur
info: **041 208 568**
euro-globtrade.si

EURO GLOBTRADE

Za prste oblizn't

Samo iz najokusnejšega domačega mesa,
brez mesnih nadomestkov (brez soje, škroba in vlaknin),
brez umetnih barvil in brez alergenov.

ČADEŽ

MESNICE ČADEŽ Kranj, Koroška c. 26 | Škofja Loka, SPAR partner ČADEŽ v Nami | Bohinjska Bistrica, SPAR partner ČADEŽ, Triglavskva c. 36 | Jesenice, C. Cirila Tavčarja 6
Mesnine ČADEŽ lahko kupite tudi v ostalih trgovinah SPAR, Mercator in E.Lederc | www.mesarstvo-CADEZ.si

- Mesni sir z zelenjavo
- Posebna z zelenjavo
- Domača gorenjska zaseka 275 g
- Mesni sir s čebulo
- Bernske hrenovke s sirom ovite s slanino
- Kranjska klobasa
- Suhi svinjski hrbet bk - laks kare
- Jetrna pašteta s čebulo grobo mleta
- Tatarski biftek
- Suha domača salama
- Žar klobasa z mozzarello
- Pikantna madžarska klobasa
- Sudžukica goveja pikantna klobasa
- Kuhan pršut
- Suha goveja obešanka - vešalica
- Telečje hrenovke v naravnem ovoju
- Gorenjski želodček s kašo
- Prekajena slanina s papriko
- Hrenovke v naravnem ovoju
- Suha domača klobasa v Gorenjski zaseki
- Eko Kranjska klobasa
- Domača prekajena šunka v ovoju
- Goveja klobasa za kuhanje
- Jetrna pašteta fino mleta
- Eko telečje hrenovke v naravnem ovoju
- Domača žolca
- Jezerska šunka - kmečki pršut
- Eko hrenovke v naravnem ovoju
- Eko suha domača salama
- Eko suha domača klobasa

Okrepili gozdarski nadzor

Zaposleni zavoda za gozdove opozarjajo obiskovalce na spoštovanje gozdnega bontona.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Zavod za gozdove Slovenije je v sodelovanju z ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in gozdarsko inšpekcijo okrepil gozdarski nadzor, med katerim zaposleni zavoda za gozdove seznanjajo obiskovalce gozdov s pravili obnašanja. Podrobneje so predstavljena v gozdnem bontonu Skrbno z gozdom!, v katerem opozarjajo na pravila vožnje v naravnem okolju, zmerno nabiranje gozdnih sadežev, spoštovanje režima uporabe gozdnih cest, pravilno parkiranje, kolesarjenje in ježo ... Na to jih opozarjajo osebno v pogovoru, z letaki in informativnimi obvestili. Tako poudarjajo, da v gozdu lahko parkirajo le na označenih mestih ali v petmetrskem pasu zunaj vozišča, pri tem

V gozdovih je kolesarjenje dovoljeno le na označenih gozdnih vlakih in drugih poteh.

/ Foto: Cveto Zaplotnik

pa ne smejo ovirati gozdnih del. Gorsko kolesarjenje in ježa sta obiskovalcem dovoljena le na označenih gozdnih vlakih in drugih poteh.

Pri nabiranju gozdnih sadežev morajo paziti, da ne poškodujejo rastlin.

V prvih treh mesecih izvajanja nadzora so zaposleni

izvedli 891 nadzorov, pri tem pa so zaznali 448 kršitev, največ pri vožnji z motornimi vozili v naravnem okolju in pri parkiranju.

Žita v shemi Izbrana kakovost

Specifikacija za shemo Izbrana kakovost – Slovenija natančno predpisuje pogoje pridelave in predelave, trženje, vodenje evidenc in nadzor.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je priznalo označbo Izbrana kakovost – Slovenija tudi za žita, ki so se s tem v shemi pridružila govejemu, prašičjemu in perutninske mu mesu ter mesu drobnice, mleku in sadju. Skupno vlogo za priznanje označbe za pridelavo in predelavo žit – pšenice, rži, ječmena, ovsu, pire, koruze, prosa in ajde – so na ministrstvo vložile Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, Zadruga zveza Slovenije in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije.

Specifikacija, ki jo je potrdilo ministrstvo, za žita v shemi Izbrana kakovost natančno predpisuje pogoje pridelave – od kolobarja, obdelave tal, gnojenja, varstva rastlin in žetve do parametrov kakovosti in skladiščenja pri pridelovalcu in predelovalcu, poleg tega pa določa tudi pogoje predelave in trženja, vodenje evidenc in nadzor. Za pridelavo je zahteva petletni načrt kolobarja, v katerem je prepovedana pridelava iste vrste žita dvakrat

zapored ali ajde trikrat zapored na isti površini. Obvezna je zadelava organskih ostankov v tla, prepovedano je gnojenje z digestatom ali kompostom iz komunalnih čistilnih naprav, uporabljajo se lahko samo fitofarmacevtska sredstva, ki so pri nas dovoljena v integrirani ali ekološki pridelavi žit in ajde, prepovedana je uporaba sredstev za desikacijo. V času žetve je obvezna meritev deoksinivalenola (DON), ki je najpogostejši mikotoksin pri pridelavi žit. Žita in ajda morajo imeti kakovost, primereno za peko kruha in drugih pekovskih izdelkov. Vse sestavine za proizvodnjo izdelkov iz žit in ajde morajo imeti certifikat, prav tako tudi druge sestavine, za katere je že priznana uporaba označbe Izbrana kakovost – Slovenija, npr. skuta ali jabolka v zavrtku.

Pridelovalci in predelovalci žit morajo pred uporabo označbe in zaščitnega znaka Izbrana kakovost pridobiti certifikat. Pridobijo ga pri certifikacijskem organu, ta pa potlej vsako leto preverja, ali pridelava in predelava potekata skladno z zahtevami iz specifikacije.

Predlagajo spremembe strateškega načrta

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v sodelovanju s kmetijskimi in okoljskimi organizacijami pripravilo predlog novih sprememb strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027. Vlada je na seji prejšnji teden predlog že potrdila in zadolžila ministrstvo, da ga predloži v potrditev Evropski komisiji. Glavna sprememba je vključitev novega ukrepa Habitatni tipi in vrste na območjih Natura 2000, ki bo v prihodnjem letu nadomestil ukrep Plačila Natura 2000. Novi ukrep je tudi usmerjen v prizadevanja za zaustavitev upadanja travniških vrst in habitatnih tipov na nekaterih območjih Natura 2000, vendar je prostovoljen, ne obvezen. Ministrstvo bo kmalu predlagalo novo spremembo strateškega načrta, pri tej pa bo že upoštevalo posledice poplav.

Rogovje z naravnim »okraskom«

Kranj – V julijskih neurjih je veter tudi na Gorenjskem izruval in polomil veliko gozdnega drevja. Gozdovi so zaradi tega marsikje postali težje prehodni, a ne le za ljudi, temveč tudi za živali. Tale žival z mogočnimi rogovi (na sliki) je očitno med prebijanjem skozi gozd v rogovje »ujela« vejo, a je to med pašo ni kaj dosti motilo.

Za vas izdelujemo
zeliščne sirupe in limonade,
tudi brez dodanega
sladkorja.

Dragica Štirn,
nosilka dop. dej. na kmetiji
Suha pri Predosljah 56
4000 Kranj

kmetija.stirn@gmail.com
www.kmetija-stirn.si
041 790 303

Uživaj drugače, jej in pij domače!

Na naši kmetiji se ukvarjamo s pridelavo in predelavo zdravnih zelišč v okusne zeliščne sirupe in limonade. Izdelujemo jih po receptih naših babic iz naravnih sestavin brez konzervansov, barvil in umetnih arom. Lahko jih uporabite za pripravo osvežilnih napitkov v vročih poletnih dneh ali pa toplih napitkov v mrzlih zimskih dneh, so pa tudi odlični dodatek različnim sladcam in koktajlom.

Na letošnjem ocenjevanju AGRA v Gornji Radgoni je **Naravni zeliščni sirup Cojz** prejel že tretjo veliko zlato medaljo in tako postal **ŠAMPION, zlato medaljo** pa je prejel **Naravni sirup Aronija z ingverjem**.

Naši nagrajeni izdelki iz prejšnjih let so: sirup ingver z in brez dodanega sladkorja, sirup Zdravko, sirup Kurkuma brez dodanega sladkorja, sirup meta in sirup bezeg.

Vabimo vas, da obiščete našo stojnico na Dnevu domačih dobrot v nedeljo, 27. 8. 2023, med 10. in 16. uro v parku Brdo pri Kranju.

Velike spremembe v gozdu in gozdarstvu

»Gozdarstvo in gozdovi so se v tridesetih letih občutno spremenili, zakon o gozdovih pa je še vedno isti, zato ga bo treba drastično spremeniti, da bo javna gozdarska služba kos vsem nalogam,« je ob upokojitvi dejal Andrej Avsenek in se zavzel tudi za učinkovit nadzor nad izvajalci gozdnih del in obiskovalci gozdov.

CVETO ZAPLOTNIK

Bled – Andrej Avsenek se je po štiridesetih letih dela v gozdarstvu, od tega trideset let v vlogi vodje blejske območne enote Zavoda za gozdove Slovenije, ob koncu junija upokojil, prav na zadnji delovni dan pa je podoživljal spremembe v gozdu in gozdarstvu, ki so jih v tem obdobju povzročile družbeno-gospodarske in klimatske spremembe ter »civilizacijski« vplivi.

Dobili smo dve skupini lastnikov gozdov

Kot je dejal, je začel delati v gozdarstvu v času socializma, ko je bilo upravljanje gozdov še centralno. Z gozdovi se je gospodarilo načrtno, strokovno, skoraj idealno, a takratni sistem je imel to pomanjkljivost, da je izključeval lastnike. Napako je popravil pred tridesetimi leti sprejeti zakon o gozdovih, s katerim so lastniki dobili popolnoma drugačno vlogo, s tem pa se je bistveno spremenil tudi način gospodarjenja z gozdovi. »Po treh desetletjih izvajanja zakona ugotavljamo, da imamo dve kategoriji lastnikov – lastnike, predvsem večje, ki jim gozd pomeni ekonomski donos in zato z njim intenzivno gospodarijo, ter veliko skupino malih lastnikov, ki nimajo interesa za gospodarjenje z gozdovi, javna gozdarska služba pa nima 'orodja', da bi jih k temu spodbudila. To se v gozdu odraža tako, da imamo ponekod že pragozdove, drugje pa tako intenzivno gospodarjenje, da ga moramo že omejevati,« je dejal Andrej Avsenek in opozoril tudi na posledice klimatskih

Andrej Avsenek je ob upokojitvi podoživljal spremembe v gozdu in gozdarstvu v zadnjih tridesetih letih. / Foto: Cveto Zaplotnik

sprememb, ki se odražajo v vse pogostejših ujmah ter močnih napadih lubadarja.

Spremenjena podoba gozdov

Lastniki gozdov na Zgornjem Gorenjskem so v obdobju 2015–2020 morali zaradi lubadarja posekati dva milijona kubičnih metrov smreke. »S tem smo v gozdovih dobili precej praznih površin, ki bodo spremenile nekdanjo podobo gozdov. Na rastiščih jelke in bukve bodo, kot kaže, nastali predvsem bukovi gozdovi, na bolj ekstremnih rastiščih se razširajo nezaželene vrste – robida, praprot, trave, maline in druge rastline, ki zavirajo postopek obnove. V preteklosti smo takšne površine pogozdili, danes je pogozdovanja bistveno manj, ker morajo za to poskrbeti predvsem lastniki sami,« je dejal Avsenek in dodal, da se zaradi klimatskih sprememb

pojavnja tudi nekatere bolezni, med njimi jesenov ožig, ki povzroča sušenje velikega jesena.

Krepi se delež listavcev in varovalnih gozdov

V zadnjih tridesetih letih je bilo tudi veliko drugih sprememb. Pred denacionalizacijo je bilo 55 odstotkov državnih gozdov, zdaj jih je samo še 15 odstotkov. Površina gozdov se je povečala z 61.206 na 63.312 hektarjev in gozdnatost s 60 na 62 odstotkov. Površina gospodarskih gozdov se je zmanjšala z 39.905 na 27.585 hektarjev, površina varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom pa temu primerno zvišala z 21.301 na 35.719 hektarjev. Spremenila se je tudi sestava drevesnih vrst: delež iglavcev se je zmanjšal z 78 na 71 odstotkov, temu primerno pa se je povečal delež listavcev. Lesna zaloga se je kljub ujmam povečala z 244

na 337 kubičnih metrov na hektar, letni prirastek s 5,4 na 6,4 »kubika« na hektar.

Gozdovi dobivajo novo funkcijo

Lastniki so v tem obdobju zgradili (samo) deset kilometrov novih gozdnih cest. Številni so opustili označevanje meja gozdne posesti. Nekdaj je več kot polovica sama delala v svojih gozdovih, zdaj je takšnih le še

desetina. »S tem ni nič narobe, a potreben bi bil večji nadzor nad izvajalci del,« je dejal Avsenek in dodal, da so lastniki v odnosu do izvajalcev prepuščeni sami sebi, zavod pa jim pri tem ne more pomagati. Močno se je tudi povečal pritisk na gozdni prostor. Vse več je pohodnikov, nabiralcev gozdnih sadežev, tekačev, kolesarjev, to že otežuje gospodarjenje z gozdovi.

Gozdovi dobivajo novo funkcijo pri zagotavljanju ponora ogljikovega dioksida. »Da bi zadostili evropskim zahtevam, smo zaradi tega že omejeni pri gospodarjenju z gozdovi oziroma pri poseku,« je dejal Avsenek in opozoril tudi na potrebo po gospodarjenju v varovalnih gozdovih.

Naselile so se zveri, jelenov vse več

Velike spremembe so se »zgodile« tudi v živalskem svetu. »Pred tremi, štiri desetletji na območju ni bilo velikih zveri, imeli smo le kakšnega medveda, ne pa volkov. Imeli pa smo močno populacijo divjih petelinov. Jelenjad se je številčno okrepila in se razširila po celotnem območju, in to čeprav so pred 30 leti odstrelili tristo živali na leto, zdaj pa jih tisoč. Pred štirimi desetletji je bilo v Sloveniji le nekaj sto divjih prašičev, zdaj jih je 19 tisoč; pojavil se je šakal,« ugotavlja Avsenek.

Spremembe gozdnih kazalnikov na blejskem gozdnogospodarskem območju		
Gozdni kazalnik	1993	2023
Površina gozdov	61.206 ha	63.312 ha
Gozdnatost	60 %	62 %
Gospodarski gozdovi	39.905 ha	27.585 ha
Varovalni gozdovi	17.178 ha	18.583 ha
Gozdovi s posebnim namenom	4123 ha	17.136 ha
Lastništvo gozdov : državni – zasebni – občinski	55 % – 45 % – 0 %	15 % – 84 % – 1 %
Lesna zaloga	244 m ³ /ha	337 m ³ /ha
Letni prirastek	5,4 m ³ /ha	6,4 m ³ /ha
Drevesna sestava: iglavci – listavci	78 % – 22 %	71 % – 29 %
Gozdne ceste	810 km	820 km

TRAVINJE IN DOSEVKI AGROSAAT

Zanesljive in pestre mešanice za obvladovanje stroškov pridelave in reje!

Agrosaat

NAJBOLJŠA REŠITEV ZA KAKOVOSTNO LASTNO KRMO!

Klasične mešanice:
AGROSAAT 1-9

Plus mešanice:
AGROSAAT PLUS 1-5 in 10

Lucerna:
EMILIANA

INKULIRANO SEME

AGROSAAT VITA Mešanice dosevkov za izboljšanje tal

V semenarski hiši Agrosaat sledimo zahtevam in smernicam kakovostnih ozelenitev z dosevkami **Agrosaat VITA**. V letu 2021 smo na trg postavili prvo od mešanic z imenom **Agrosaat VITA 11** za poljedelski kolobar, z letom 2022 pa odlično rešitev za zelo težka in zbita tla – meliorativno mešanico **Agrosaat VITA 12**.

Dosevki:
PREZIMNI in NEPREZIMNI
Izbor pravih dosevkov prinese pozitivne učinke v kolobarju. Na voljo tudi avtohtone slovenske sorte.

RWA

Več informacij o travnih mešanicah in dosevkih na www.agrosaat.si, na prodajnih mestih ter pri svetovalni službi Agrosaat. RWA Slovenija d. o. o., Dolenjska cesta 250a, 1291 Škofljica

Klasje

NOVO!
Uradna prodaja traktorjev ter ostale mehanizacije
NEW HOLLAND

Trgovina Klasje vam ponuja:

- rezervne dele za traktorje in drugo kmetijsko mehanizacijo,
- traktorje: Zetor, IMT, UTB, Štore, Torpedo, Ursus, Tomo Vinkovič,
- novejšje tipe traktorjev: John Deere, New Holland, Lindner, Lamborghini, Landini, Same, Steyer, Massey Ferguson, Fendt, Deutz, Hurlimann, Carraro,
- rezervne dele za priključke: Sip, Creina, Tehnostroj, kosilnice BCS, plugi (tuji proizvajalci),
- ponujamo vam tudi stekla za kabine, vse tipe akumulatorjev, olja, maziva, filtre, svetlobno opremo ...,
- popravilo traktorjev in montažo stekel kabin,
- prodajo in popravilo kardanov, rezervne dele za kardanove,
- prodajo nožev za freze in vrtavkaste brane,
- rezervne dele pošljemo po pošti.

Več informacij dobite pri nas: Klasje, d.o.o., Kranj, Cesta na Klanec 9, 4000 Kranj
Tel.: 04/2331 375, 04/2357 710, GSM: 041/628 065, 031/628 065
E-pošta: klasje@siol.net

Iščejo mlada roparja Zagorelo zaradi samovžiga

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – Škofjeloški policisti preiskujejo rop, ki se je zgodil v soboto nekaj minut čez 9. uro na pešpoti od glavne avtobusne postaje proti Spodnjemu trgu v Škofji Loki. Tam sta neznana storilca pristopila do dveh oškodovancev in ju začela pretepati. Enemu sta vzela denarnico in nato peš zbežala v smeri Spodnjega trga. Eden izmed storilcev je imel za pasom pištolo, so sporočili s Policijske uprave Kranj. V dejanju sta bila oba oškodovanca lahko telesno poškodovana.

Policisti z dosedanjimi ukrepi storilcev še niso

izsledili, zato prosijo javnost za pomoč. Vsi, ki bi karkoli vedeli o dejanju, naj to sporočijo na najbližjo policijsko postajo ali Policijsko postajo Škofja Loka na (04/502 37 00) oziroma pokličejo na interventno številko 113 ali anonimni telefon 080 1200.

Oba roparja sta bila mlajša moška, stara od 16 do 18 let, suhih postav, visoka okoli 180 cm, svetlih kratkih las ter brez brkov in brade. Eden je bil oblečen v dolgi spodnji del trenirke sive barve, zgoraj pa je imel pulover vijolične barve. Drugi ropar je bil oblečen v zelene kratke hlače in črno majico. Za pasom je imel pištolo.

Na Bledu utonil turist

SIMON ŠUBIC

Bled – V Blejskem jezeru se je v soboto utopil 18-letni državljani Irske, so sporočili s Policijske uprave Kranj. Blejske policiste so o pogrešanem Ircu obvestili v soboto okoli 17. ure. Takoj je stekla iskalna akcija na območju Blejskega jezera, v kateri so poleg policistov sodelovali še gasilci PGD Bled, potapljači Podvodne reševalne službe

RS – Reševalne postaje Bled in policijski helikopter. Truplo pogrešanega so potapljači kmalu našli v globini Blejskega jezera, nedaleč stran od obale. Po doslej znanih podatkih policisti niso odkrili okoliščin, ki bi nakazovale, da je dogodek posledica kaznivega dejanja. Nadaljujejo pa preverjanje vseh okoliščin, ki so privedle do utopitve, in bodo o tem obveščali pristojno državno tožilstvo.

V kampu ukradli štiri e-kolesa

Bled – Blejske policiste so v soboto obvestili, da je neznan storilec čez noč v enem izmed kampov ukradel štiri e-kolesa, vsako je vredno okoli tri tisoč evrov. Vsa so bila zaklenjena.

Gasilska intervencija zaradi sobotnega požara na gospodarskem objektu v Srednji vasi pri Šenčurju je potekala več kot dvajset ur, saj je bilo razkopavanje in odstranjevanje tlečega sena zelo zamudno.

SIMON ŠUBIC

Srednja vas – V soboto zgodaj zjutraj je najverjetneje zaradi samovžiga sena izbruhnil požar na gospodarskem objektu v Srednji vasi pri Šenčurju. Pri gašenju, kasnejšem dolgotrajnem razkopavanju in čiščenju požarišča ter odvažanju uničenega sena so sodelovale številne gasilske enote, pri tem so se trije gasilci tudi poškodovali. Po besedah poveljnika Gasilskega poveljstva Občine Šenčur Andreja Markuna ni šlo za hujše poškodbe in so vsi v redu. Ena gasilka se je nekoliko nadihala dima in so ji pomoč nudili v Zdravstvenem domu Kranj, druga si je poškodovala prst, en gasilec pa se je opeknel pri rokovanju z motorno žago, a slednja dva zdravniške pomoči nista potrebovala.

Kot je povedal poveljnik Gasilske reševalne službe (GARS) Kranj Andraž Šifrer, so kranjski gasilci povzeli v soboto ob 4.19. »Takoj je izvozila celotna izmena s štirimi vozili, tudi z gasilsko avtolestvijo. Istočasno so bile aktivirane tudi gasilske enote z območja občine Šenčur. Ob prihodu na kraj je bil požar že popolnoma razvit. Bila je bakla, kot pravimo,« je razložil. Gasilci so se zato takoj usmerili v gašenje stika gospodarskega

V požaru je nastala velika materialna škoda. / Foto: FB/Občina Šenčur

objekta s stanovanjsko hišo. »Hiša je v požaru ostala povsem nedotaknjena, kar je bil glede na velikost požara velik uspeh,« je poudaril.

Glavni del požara so pogasili v približno dveh urah, vodja 1. izmene v GARS Kranj Primož Šifrer pa je okoli 9. ure vodenje intervencije predal domačim gasilcem, ki so se lotili razkopavanja in čiščenja požarišča. To je bilo dolgotrajno opravilo, pri katerem so morali uporabljati tudi dihalne

aparate, zato so proti večeru na pomoč prispela gasilska društva iz gasilskih zvez Mestne občine Kranj, Preddvora in Cerklj ter zamenjala ekipe, ki so bile na terenu od začetka intervencije, je razložil občinski gasilski poveljnik Andrej Markun. Intervencija se je končala v nedeljo ob 2. uri, do jutra pa so potem domači gasilci držali še požarno stražo. V nedeljo se je sanacija požarišča ob sodelovanju sosedov, ki so se zelo

angažirali že pri predhodnem odstranjevanju sena, še nadaljevala, je povedal Markun.

Na živini in kmetijskih strojih požar ni pustil posledic. »Hlev ima k sreči betonsko ploščo, tako da živina ni bila ogrožena in je niti nismo umaknili, smo pa poskrbeli za prezračevanje hleva. Kmetijske stroje in mehanizacijo pa so domači s pomočjo sosedov umaknili že do prihoda gasilcev,« je še povedal Markun.

Nizozemka po alpinistični smeri z bulerji

Ta konec tedna je bilo v gorah zelo pestro. Samo v soboto je dežurna helikopterska ekipa za reševanje v gorah na Brniku s helikopterjem Slovenske vojske posredovala v šestih reševanjih. Vse ponesrečence so varno spravili v dolino oziroma v bolnišnico.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V soboto se je začelo okoli 9. ure, ko je dežurna ekipa z Brnika poletela v pomoč pohodnici, ki jo je obšla slabost na poti iz doline Lepene proti Krnskemu jezeru. Okoli 14. ure so bili obveščeni o dveh 37-letnih alpinistih, državljanih Hrvaške, ki sta se zaplezala v severozahodnem razu Cmira. Pomoč pri reševanju so helikopterski ekipi nudili gorski reševalci GRS Mojstrana. Alpinista sta bila sicer ustrezno opremljena. Takoj po končani akciji so poleteli v pomoč gorskim reševalcem GRS Bohinj, ki so posredovali zaradi 62-letne planinke, ki ji je med hojo s Planine pri Jezeru proti planini Blato zdrsnilo in se je poškodovala. Okoli 17. ure so poleteli v pomoč materi in sinu, ki poti z vrha Triglava

proti Doliču nista upala več nadaljevati in sta zaprosila za pomoč.

Peto sobotno reševanje so opravili nad alpinistično smerjo Peto Žrelo na Storžiču, kjer sta se v megli zaplezala 25-letni planinec in 23-letna planinka, oba državljana Nizozemske. Pomoč pri reševanju so helikopterski ekipi nudili gorski reševalci GRS Tržič. Kot so poudarili na Policijski upravi Kranj, sta bila oba brez planinskega in alpinističnega znanja, neprimerno opremljena, brez čelad, brez varovalnih pasov in v neprimerni obutvi – 23-letna planinka je imela na primer obute bulerje.

Zadnje reševanje so v soboto opravili okoli 20.30 na vrhu Skalaške smeri v Triglavski severni steni, kjer so obtičali trije alpinisti. Državljan Slovaške, stara 31 in 33

let, ter 46-letni državljani Kanade so v steno vstopili zelo pozno. Plezali so zelo počasi in jih je ujela tema, opreme za bivakiranje pa niso imeli, zato so zaprosili za pomoč. Pomoč pri reševanju so helikopterski ekipi nudili gorski reševalci GRS Mojstrana.

V nedeljo so gorski reševalci posredovali dvakrat. Ob 8.20 je na zavarovani planinski poti skozi Žrelo na Storžič zdrsnila planinka in padla v globino ter se poškodovala. Reševalci GRS Tržič so jo v sodelovanju z dežurno ekipo GRS Brnik in helikopterjem Slovenske vojske na kraju oskrbeli in prepeljali klinični center. Ob 14.20 pa je na markirani poti pod Valvasorjevim domom onemogel planinec. Posredovali so reševalci GRS Jesenice, ga peš spremenili v dolino in prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Od četrta do nedelje je dežurna reševalna ekipa na Brniku s helikopterjem Slovenske vojske v gorah posredovala kar osemkrat. / Foto: Tina Dokl

Že v četrtek popoldne pa je 30-letni italijanski alpinisti med spuščanjem po Slovenski smeri v Triglavski

severni steni na glavo padel kamen. Na kraju so bili gorski reševalci GRS Mojstrana in dežurna helikopterska

ekipa z Brnika. S helikopterjem Slovenske vojske so jo prepeljali v zdravstveno ustanovo.

razigrano GG

NINA PRAZNOVALA S SKUPINO JOKER OUT

O tem je pričal tudi napis vesele družbe, ki se je v soboto zvečer udeležila koncerta v Rekreacijskem parku Završnica, kjer je nastopila trenutno ena najbolj priljubljenih domačih glasbenih zasedb Joker Out.

Alenka Brun

Napis razigrane družbe iz Trbovelj se je glasil: Nina praznuje 40 z Jokerji. Še pred koncertom pa je družbi uspelo priti v zaodrje, kjer so se slavljena in njeni prijatelji lahko fotografirali s člani zasedbe.

Debelo uro pred začetkom koncerta je bilo pod odrom že ogromno mladine, ki si je na ta način »rezervirala« najboljšo pozicijo oziroma tisti najbolj vztrajni prostor v prvi vrsti. Samo da se je na odru prikazal kakšen član tehnične ekipe ali se je v zaodrju kaj premaknilo, je občinstvo pod odrom začelo vzklikati ime skupine. Ko je ta prišla na oder – predskupine ni bilo – so se vzklikom pridružili tudi ne ravno osamljeni čustveni

kriki oboževalk, frontman Bojan Cvjetičanin je po nekaj pesmih iz prve vrste pod odrom celo dobil cvetje.

Nastop je bil profesionalen, poln dobre energije in svetlobnih učinkov. Občinstvo je prepevalo z nastopajočimi. Na koncertu ni manjkala niti starejša generacija. Nekateri med njimi so prišli na koncert prav zaradi glasbe in skupine Joker Out, precej pa je bilo staršev ali tet pa tudi dedkov in babic, ki so iz daljave spremljali navdušene vnuke, nečake in otroke pod odrom. Sami so si poiskali sedež, si privoščili kozarec hladne pijače ter ravno tako uživali v večerni družbi glasbenikov, ki so letos na Evrosongu v Liverpoolu zastopali Slovenijo ter istočasno postali morda edina domača glasbena skupina, ki jo je evrovizijski nastop izstrelil na tuje odre. Obožujejo jih praktično vsi

Joker Out so konec tedna nastopili v Rekreacijskem parku Završnica. / Foto: Alenka Brun

naši sosede, v prihodnje pa člane zasedbe Joker Out čaka kup nastopov na Švedskem, Finskem, v Avstriji, Nemčiji ... Šestega oktobra letos jih bo gostila tudi domača Arena Stožice v Ljubljani.

Tokratni koncert v parku je potekal v sklopu žirovnškega KašArta, v občinstvu

pa smo videli tudi domačina Aleksandra Mežka, ki bo naslednji konec tedna nastopil v Vrbi. Prešerna noč z njim bo potekala v petek, 25. avgusta, na travniku pred domačijo Franceta Prešerna. Letos se mu bo na odru pridružila skupina Mrfy, vstop na Prešerno noč pa je brezplačen.

Zanimiv način praznovanja rojstnega dne / Foto: Alenka Brun

V občinstvu smo opazili tudi Aleksandra Mežka. / Foto: Alenka Brun

JAKA

PRAVI GORENJEJEC NE POTREBUJE MORJA!

NI BOLJŠEGA, KOT DA SE V VROČIH AVGUSTOVSKIH DNEH OHLADIŠ V HLADNI REKI.

AMPAK LAHKO BI BILA MALO MANJ HLADNA.

KRAWAL UPRAVIČIL SVOJ SLOVES

Klara Mrak

Na Jesenovcu se je v petek in soboto trlo trdih ritmov ter obiskovalcev, željnih dobre družbe. Že tonske vaje so nakazovale, da se na tridesetem Krawalu, ki ga organizira Kulturno društvo Rov Železniki, obeta pravi spektakel, kar so vsi nastopajoči v obeh večerih tudi potrdili. Beograjski Repetitor, ki so se na festival vrnili po desetih letih, so poželi val navdušenja. Prav nič manj navdu-

in okolice. Festivalске majice so šle za med, dobro obiskan je bil tudi »obkrawalski program«: razstava v Kulturnem domu Železniki in tri delavnice za otroke. Na četrtekovi so spoznali, kako nastaja glasba, Darja Vrana, varuhinja zapuščine Daria Corteseja, je imela delavnico divje hrane, Katka Žbogar, ki se bori proti digitalni zasvojenosti, pa je pripravila delavnico tehnike polstenja, otroci so hodili s hoduljami, streljali z lokom ... Zanimiv je bil tudi popoldanski pristanek padalcev na Vilijevem travniku. Del dobička

Beograjski trio Repetitor je navdušil. / Foto: Primož Pižulin

šeni pa obiskovalci niso bili nad drugimi nastopajočimi, med njimi je bilo veliko domačih skupin iz Železnikov

od prodanih vstopnic in prostovoljni prispevki pa so šli v fond za oškodovane v zadnjih poplavalah.

Glasba povezuje

V petek, 11. avgusta, je pred Tavčarjevim dvorcem na Visokem pri Poljanah potekal že tradicionalni koncert družine Triler. Sopranistka Maja Triler, tenorist Janez Triler in pianist ter tudi aranžer vseh skladb Jan Triler so skupaj z vokalno skupino Blu ustvarili nepozaben in s čustvi nabit večer, ki je navdušil številne obiskovalce. Prireditelj je postregla z doživetimi izvedbami najlepših slovenskih ljudskih in popularnih pesmi, glasbeni večer pa je imel tudi dobrodelno noto, saj so del izkupička namenili gasilcem PGD Poljane in PGD Gorenja vas. Na prireditvi sta se nastopajočim in obiskovalcem zahvalila tudi župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež in poveljnik gasilskega občinskega poveljstva Roman Kokalj. Kot je pojasnila družina Triler, so zaradi poplav veliko razmišljali o tem, ali bi koncert sploh pripravili, vendar so se skupaj z vodstvom Zavoda Poljanska dolina in Dvorcem Visoko po tehtnem premisleku vseeno odločili, da ga izvedejo.

Družina Triler je pripravila že tradicionalni koncert. / Foto: Mirko Kunšič

POČITNICE Z MUZEJČICO

V prostorih Gorenjskega muzeja na gradu Khislstein je bilo vse poletje zelo živahno, saj so otroci počitniške dneve lahko preživljali v družbi Muzejčice.

Zelo so uživali tudi v streljanju z lokom. / Foto: Mateja Rant

Mateja Rant

V Gorenjskem muzeju so tudi letos pripravili Počitnikovanje z Muzejčico, v okviru katerega otroci skozi igro, športne aktivnosti in ustvarjalne delavnice spoznavajo muzejske vsebine. Med drugim so spoznali poklice, povezane z muzejsko dejavnostjo, denimo poklic arheologa, konservatorja in restavratorja, je pojasnila vodja delavnic Nina Pangeršič. »Uredili smo jim tudi majhen peskovnik, v katerem so poiskali različne predmete, ki so jih morali nato očistiti, popisati, kam sodijo, in podobno.« Nato pa so jih popeljali še na ogled muzejskih zbirk. »Tako so izvedeli, kje na koncu pristanejo najdbe,« je še dodala Nina Pangeršič.

Čas so si zapolnili tudi z ustvarjanjem iz gline, izdelovanjem nakita, spletanjem venčkov, tkanjem,

Na delavnicah minuli teden so otroci med drugim risali srednjeveške grbe. / Foto: Mateja Rant

slikanjem in risanjem, pa tudi z lokostrelstvom, postavljanjem gradu iz velikih kock, učenjem hoje na hoduljah, starimi otroškimi igrami ... V grajski kuhinji pa so pripravljali najrazličnejše dobrote. Minuli teden so po besedah Nine Pangeršič namenili sprehodu skozi zgodovino. V ponedeljek so se vrnil v čas prazgodovine. »Mleli smo žito in pekli nekvašene prazgodovinske kruhke, se oblekli v kože in si ogledali razstavo Železna nit.« Naslednji dan so nadaljevali z antiko. Izdelovali so

mozaike, spoznali legionarje in se oblekli v toge. Ob našem obisku so bile delavnice grajsko obarvane, saj so spoznavali srednjeveško življenje, izdelovali grbe, krasili ščite, postavljali grad, se preskusili v lokostrelskem viteškem turnirju in pekli srednjeveške ovsene piškote. Minuli teden so obiskali tudi Prešernovo hišo in izvedeli marsikaj zanimivega o življenju meščanov v 19. stoletju.

Otroci so nam zaupali, da so na počitnicah v muzeju nadvse uživali. »Najbolj mi

je bilo všeč, ko smo kot arheologi izkopavali različne predmete iz peska – od keramike do denarja, nakita in školjk,« je bila navdušena sedemletna Lena Bizovičar. Devetletna Vasilisa Kislovak je bila najbolj navdušena na obisku Galerije Prešernovih nagajencev, Ivana Srečnik pa je najbolj uživala v izdelovanju mozaika in lokostrelstvu. Streljanje z lokom je navdušilo tudi Marka Dagarina, ki je užival tudi v različnih preoblekah – oblekli so se v viteze, ljudi iz prazgodovine, Rimljane ...

PESMI MLADIH

Le samo

Včasih potrebujemo samo roko, da nas objame, in srce, da nas razume.

Sprehod v dvoje, lahko v mesečini v spremstvu zvezd ali pa v deževni sivini med kapljami.

Ples brez spremljave orkestra, ko pesem se poje v kotičku duše.

Včasih potrebujemo samo dotik, ki nas predrami, in srce, da nas ohrani.

Janez

Res je, strinjam se z Janezom. V resnici za srečo potrebujemo čisto malo, kajti samo tisto malo je lahko največ vredno. **Meta**

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKÉ

ULIČNA KULINARIKA ZA VSE OKUSE (1)

S CESTE NA HAMBURGER ALI VEGANSKO TORTILJO

Alenka Brun

V velikokrat se v Kamnik peljem po stari cesti, kot radi rečemo, in zadnje čase sem v Vopovljah ob cesti začela opažati, da je zaživel prostor, pri katerem nisem natančno vedela, čemu je namenjen – piknikom, mogoče porokam, je tam zato, ker je nekdo nekoč imel idejo ... Radovednost me je ob prvi priložnosti pripeljala na široko dvorišče. Prizor je bil zanimiv: v senci dreves je družina nekaj jedla, otroci so izkoristili bližino igral, takoj za menoj so se pripeljali trije posamezniki, ki so samo prevzeli papirnate vrečke in se odpeljali naprej. Očitno se da tu kaj jesti, sem pomislila.

Zagotovo sem bila videti izgubljenka, saj se je takoj našel nekdo, ki me je vprašal, kako lahko pomaga. Tako sem spoznala Katarino Jenko in njenega Aleša Koširja.

Katarina Jenko in Aleš Košir / Foto: Alenka Brun

Katarino so sicer včasih bolj poznali Kranjčani, in sicer po Piškotku, kavarni z veganskimi sladicami, še prej pa ste jo lahko srečevali tudi v priljubljeni škofjeloški Vahtnici; na Aleša pa ste lahko naleteli v kranjskogorskem gostišču Bedanc. Po izobrazbi je kuhar, medtem ko mi Jenkova razloži, da je sama turistična tehničarka, a se je navdušila nad veganskimi sladicami. Do

tega jo je pripeljalo življenje samo, pravi. Njena najmlajša hči je namreč kot enoletnica imela precej težav z intoleranco za mleko in je začela raziskovati, kaj bi ji sploh lahko ponudila – predvsem sladkega. Na koncu je ugotovila, da jo tovrstno sladko »packanje« veseli, in danes si niti ne predstavlja, da bi se lotila priprave kakšnih drugačnih sladic.

Jenkova in Košir sta zdaj združila moči pod imenom 69 Food in v Vopovljah ob cesti njuna hrana razveseljuje zadovoljne odjemalce, ki jih ni malo. Katarina mi še razloži, da se sicer ta trenutek posvečata novim začetkom in drugi hrani, bo pa v nadaljevanju zagotovo poskrbela za obširnejšo ponudbo veganskih sladic. Zdaj je namreč izbira za ljubitelje mesa precej večja. Na meniju najdemo tudi kar lepo število veganskih jedi. Celo svojo pivo sta si omissila.

Nekakšen sadni veganski tiramisu – sladica, ki je postrežena kot sladoled, v kepici, le da je ta precej velika. / Foto: Alenka Brun

Veganska tortilja, piščančji hamburger in solata – preliv za solato in omaka v hamburgerju sta domača »pogruntavščina« ... / Foto: Alenka Brun

Medtem ko se pogovarjamo, ljudje prihajajo po naročila: tortilja z zelenjavo, solata, takšni in drugačni hamburgerji, krompirček ... V ponudbi so tokrat še ajdovi žganci z gobovo juho, med jedmi na žlico se obiskovalci odločajo tudi za ričet, ki pa je že tako redno na jedilnem listu. Razmišljata, da bi ponudbo dopolnila še s pečenimi rebri, a

bosta videla, kaj bo prostor dopuščal. Na trenutni lokaciji sta od letošnjega aprila in sta glede prihodnosti zelo optimistična. Jenkova se predvsem veseli dne, ko bo našla čas za ustvarjanje in bo v vitrini simpatične »cukr hiške«, ki že stoji zraven glavnega objekta, dejansko lahko ponudila večjo izbiro veganskih sladic.

PRAZNOVANJA

PIKAPOLONICE ZANJO, SESALNIKI ZANJ

V Britofu pri Kranju lahko z glavne ceste vidimo visok mlaj. Nanj so privezani sesalniki. Manj vidne so simpatična vrtnica in pikapolonice v lesenem vozu ob hiši z mlajem. Nedavno je namreč Abrahama srečal Tomaž Pičman, njegova soproga Anita je petdeseti rojstni dan praznovala pred slabim mesecem dni, za nameček pa je istočasno še njegova pralnica dopolnila trideset let.

Alenka Brun

Tomaž Pičman, ki ga mnogi kličejo kar po primku, je na Gorenjskem precej poznan. Ljudje radi rečejo, da je to »tisti, ki pere avtomobile«.

Pred tednom dni, 15. avgusta, je Tomaž Pičman praznoval petdeseti rojstni dan, istočasno pa je njegova avtomobilna pralnica dopolnila trideset let. »15. avgusta 1993 smo imeli odprtje pralnice in istočasno smo praznovali moj dvajseti rojstni dan. No, sedaj je pralnica stara trideset, jaz pa petdeset let,« humorno razloži Pičman.

Nikoli mu ni bilo žal

S svojo ročno pralnico avtomobilov (zunanje pranje in notranje čiščenje) je bil Pičman v tistih časih med prvimi v Kranju. Zanj ga je pravzaprav navdušil prijatelj. Odpravil se je v Domžale, kjer si je ogledal podobno avtopralnico, in se odločil, da poskusi, se spominja. Takrat je opravljal delo mizarja, tako da se je lotil popolnoma

Slavljenca Anita in Tomaž Pičman ter njun sin Gašper / Foto: Alenka Brun

drugačnega posla, a pravi, da mu nikoli ni bilo žal.

V tridesetih letih je avtopralnica pri Pičmannovih postala družinski posel. Tomažu Pičmanu aktivno pomagata soproga Anita (pri administraciji), medtem ko v pralnici že dalj časa lahko vidavamo tudi njegovega starejšega sina Gašperja.

Pralnica je preživela

Pravi, da mogoče niti ni mislil, da se bo obdržala, saj marsikomu, ki je poskusil enak posel, ni uspelo.

Nadaljuje, da še danes hodi jo k njemu stranke z Bleda in iz Trziča, ki so mu zveste že od prvega dne. »Na začetku pa so bile stranke tudi z Jesenic, Bleda, iz Radovljice ...« našteva. Tudi tistih iz Kranja in okolice ni manjkalo, teh je danes celo največ. Pa res je veliko tistih strank, ki se vračajo, še enkrat omeni.

Ponosen je na svoj uspeh

Čez čas je ročno pralnico dopolnil s strojno, takšno z mehkiimi krtačami. »Mislim, da je bilo to leta 2008.

Take pralnice so bile takrat v Sloveniji mogoče tri.« Od začetkov do danes se je res veliko spremenilo, pripoveduje. »Kar se tiče ekoloških čistil – mi jih sicer uporabljamo že dvajset, morda celo 25 let – je bilo skozi čas precej prilagajanja, pa tudi sistem čiščenja se je od začetkov do danes zelo spremenil. Zdaj je vse precej lažje. V tistih časih so bili samo 'štrajfiks', goba in sesalniki. Ni bilo računalnikov, v paragonski blok smo pisali račune,« se smeje spominja.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Hčerka«

Spoštovani, leta 2007 sem rodila hčerko z napako v požiralniku. Z veliko truda in nege je hčerka danes normalna najstnica, ki pa bo zaradi razvoja in rasti morala še na dodatne operacije. Kako bo z njo?

Vaša hčerka je srečen otrok, saj ima vas za mamo. Videti je, da ste v njeno zdravje vložili ogromno truda in skrbi, neprespanih noči in tudi finančnih sredstev. Verjetno ta vaš otrok sploh ne bi bil več živ, če ne bi vi s tako ljubeznijo in nepopustljivostjo iskali novih možnosti in rešitev. Z lahkoto tudi povem, da vam je deklica iskreno hvaležna za vse, kar ste storili zanj, in da se tudi zaveda vaše lju-

bezni. Videti je, da ste srečna in zadovoljna družina tudi z drugima otrokoma, pa tudi z možem lepo vozite. Kar se tiče vašega vprašanja: da, hčerka bo žal morala ponovno na operacije, saj odraščata in hkrati z njo se spreminjajo tudi njeni notranji organi. Brez skrbi, čeprav bo vse skupaj za vse udeležene zelo naporno, se bo zadeva iztekla odlično. Pri hčerki je videti ena večja operacija in en manjši poseg, ki pa se mu bo mogoče celo izogniti. Karoli že bo, deklica bo odrasla in si ustvarila družino in ime-la predvidoma dva otroka, ki vam bosta v veliko veselje,

tako kot vsi drugi vnuki. Kljub vsem tegobam, ki ste jih že preživeli, boste na koncu življenja lahko rekli, da ste imeli polno in srečno življenje.

»Kredit«

Imam precej velik kredit za stanovanje, ki se je v zadnjem letu še dodatno povečal. Zanima me, ali mi bo uspelo odplačati ta kredit oziroma ali ga bom uspela odplačati celo predčasno.

Da in da. Ste samostojna in sposobna ženska, ki ima sicer svoje težave, kot jih imamo vsi, toda skrbi so popolnoma odveč. Res je, da se ves svet noro vrtil in da se nam zdi, da gre vse v »maloro«, toda naše življenje ima svoje načrte, ki človeštvu niti niso znani in na našo žalost jih niti ne moremo razvozlati. Svoje življenje na finančnem področju vozite po pravih tirih, zato se ne obremenjujte z denarjem.

Moj predlog je, da več pozornosti namenite svojemu zasebnemu življenju in svojemu zdravju. Niste več najmlajši in prevelik fizični in psihični napor na delovnem mestu se vam ne bo obrestoval. Privoščite si več prostega časa in sprostitve, ozrite se okoli in uživajte v malih stvareh. Ne čakajte samo na letni dopust, na katerega odidete enkrat letno, temveč si namenite več podaljšanih koncev tedna. Vse to vam bo polepšalo življenje in vaše misli se ne bodo več vrtele samo okoli poslovnih zadev in financ, temveč si boste življenje napolnili tudi s stvarmi, za katere nimamo cene v denarju, v življenju pa so za nas neprecenljive. Ne ozirajte se preveč čez rame na zadeve, ki so že za vami. Vsakemu od nas je usojeno drugače in obžalovati stvari nima smisla. Pred vami je še veliko lepega!

»Pripomočkov, s katerim avtomobil očistimo hitreje, bolje in na koncu tudi učinkoviteje, danes ne manjka.« Dopolni se še, da danes lahko čistijo do pet avtomobilov naenkrat. Malo se zamisli, potem pa glasno ugotovi, da je na »stara leta« pravzaprav precej več dela. »Še dobro, da mi Gašper zadnja tri, štiri leta pomaga,« je zadovoljen.

In ker si je Tomaž Pičman ob pralnici vedno želel lokal, si ga je omislil. A kasneje, kakšnih dvajset let po odprtju pralnice. »Na začetku nismo imeli financ še za ta projekt,« pojasni. »Da ljudje lahko v miru popijejo kavo, medtem ko čakajo na svoj avtomobil.« Ni pa pričakoval, da bo z vodenjem lokala toliko dela, je iskren. Misli, da bo lažje. Poimenoval ga je Pr' Puč, kar je tudi domače družinsko ime.

Srečanje z Abrahamom

Zakonca Pičman sta bila do nedelje pred 15. avgustom

še na morju. Ko sta se vrnila, so sosedje slavljencu na večer pred rojstnim dnom doma pred hišo postavili mlaj. Res je visok in na njem poleg številke petdeset vidimo še rumena sesalnika. Pičman se namuzne: »Ne čelade, ne minioni, sesalnika sta na njem.« Istočasno so prijateljice poskrbele, da je bilo tisti večer kar nekaj avtomobilov dobro »opranih«, primerno pa so očedile tudi praznovalec. »Bilo je fino. Sosedje so se pa res potrudili,« pove. Nadaljuje, da so ga domači popoldne peljali na kosilo, medtem ko sta konec tedna skupaj s soprogo Anito povabila na zabavo širši krog najbližjih in prijateljev v Gostilno pod Krvavcem – soproga je namreč petdeset let praznovala julija. O tem, da je ženska v hiši srečala Abrahama, pa pričajo tudi vrtnica in kup pikapolonic v lesenem vozičku, ki stojijo ob vzhodni stopnici ob vhodu v hišo.

Novorojenčki

V preteklem tednu se je v kranjski porodnišnici rodilo 27 otrok, od tega 13 deklic in 14 dečkov. Najlažja je bila deklica, ki je tehtala 2860 gramov, najtežji pa deček s 4135 grami. Na Jesenicah se je rodilo 16 otrok, od tega 7 dečkov in 9 deklic. Najtežji je bil deček, ki je tehtal 3950 gramov, najlažja pa deklica z 2410 grami.

Mladoporočenci

V soboto, 19. avgusta 2023, sta v Škofji Loki zakonsko zvezo sklenila Gregor Žitko in Nina Malenšek.

LAŽJI SUDOKU

7		5			4	2	8	
3	8				5		9	
6								5
9	4		6		8			
				1				
			2		7		4	8
1								9
	7		5				6	4
	2	6	3			5		

Rešitev:

1	2	5	8	9	6	7	3	4
2	9	6	1	2	5	8	7	3
6	7	9	2	3	4	5	8	1
8	2	1	6	7	3	5	4	9
2	5	6	1	8	9	7	3	4
5	8	9	7	1	6	2	4	3
6	2	3	9	1	8	7	5	4
5	1	2	8	7	6	4	9	3
8	9	7	5	1	2	3	4	6

TEŽJI SUDOKU

6	7	5	9	8				
		9		5				8
			1	6			2	9
7	9	1	8					
2	3						8	6
				1	9	7	4	
5	6			2	3			
4				1	3			
				7	8	6	4	2

Rešitev:

2	9	8	2	5	6	1	3	7
2	5	6	1	9	2	8	7	3
1	6	8	2	7	9	5	4	3
7	3	1	6	4	8	9	5	2
9	8	5	7	1	3	2	4	6
6	2	9	1	8	7	5	3	4
8	9	2	5	6	3	4	7	1
5	1	7	8	6	9	2	4	3
6	1	7	8	6	5	2	9	4

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

www.gorenjskiglas.si

Bi radi sami izdelali milo? Nič lažjega s pomočjo knjige, v kateri boste dobili napotke o izdelavi mil po hladnem postopku, z lugom ali brez. Ta mila so še posebej primerna za otroke, ki se bodo zabavali ob izdelavi. 60 receptov za mila s slikami in nasveti, kaj narediti, če gre kaj narobe. Knjiga vsebuje tudi video posnetek poteka izdelave mila po hladnem postopku.

AKCIJSKA CENA

168 strani, trda vezava

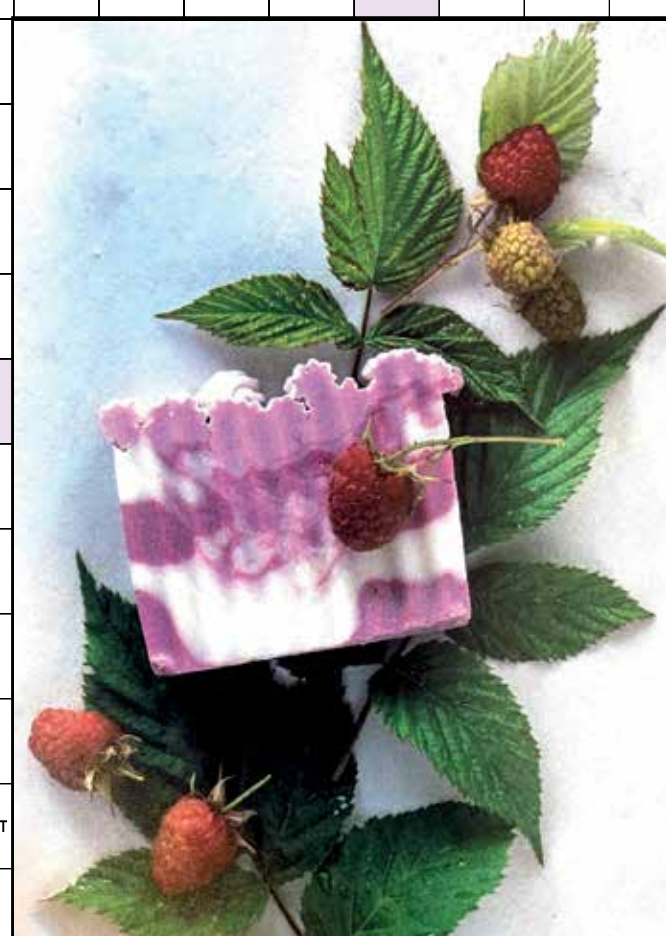
15 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

GORENSKI GLAS	ŽENSKA, KI KAJ DAJE	ORIGINAL	ATLET LEWIS	ELA PEROCI	SLADKA PRIMORSKA KRVAVICA	MESTECE PRI TORINU	OBLIKA STEBRA V ARHITEKTURI	DOLG LETALSKI NAPAD	GORENSKI GLAS	NASELJE V OBČINI TOLMIN	RAČJI SAMEC	TIM ROTH	BALONAR SORN	ČASOPIS	ZAPRT BALKON		
ZADNI MESEC V LETU									ŠČETKA		20						
8091 M VISOK VRH V HIMALAJI	21								KIT ENOROŽEC POLITIK DURAKOVIČ								
CIRILSKA CRKA				STROK, ZA LATINSČINO MESTO V ITALJI	14							OTOK SEVERNO OD MOLATA					
SL. KIPAR (JOZEF)							ADIGE (SL. ZAPIS) DESKARKA LEDECKA					BARIERA	NATAŠA ABRAM AMIGRALEC (BRAD)				
LUKA NOVAK				AM. PEVKA (JOAN) VELIK VRC				SL. PISA-TELJICA (GITICA) POKOJNICA					1				
NAJVIŠJI VRH KILL-MANDŽARA		10			PLAVALKA ISAKOVIČ NASELJE OB SOTLI					UMAKNITEV	NEKDANJA ŽUPANJA POTOČNIK VESELJE						
PRIPRAVNIK ZA DUCHOVNIŠKI POKLIC					26		BAKROV MINERAL GOZDNA GOBA							MALIK	ČRNO ZLATO		
GORENSKI GLAS	ŽLAHTNA TKANINA	KUMINA (POG.) DOMAČA ŽIVAL							LIT. JUNAK KRPAN	25					18		
GLASBENA ZVRST Z JAMAJKE				IRSKA(PES.) SADJE KISELKASTE-GA OKUSA					SPIKERKA BAŠ SAMICA JAKA					DENIS AVDIC ORODJE ŽANJIC			
KRMILO PRI AVTU	22					SIN (EKSPR.) REKA V FRANCIJI	3						TREZOR PEDRO OPEKA				
RAHEL PRIJEM				VRH NAD JESENICAMI SOZVOČJE TONOV													
SESTAVIL: F. KALAN	MAJHEN PTIČ PEVEC	ODDAJA SAŠA HRIBARJA	JANEŽ PO LATINSKO	KATJA GOREČAN	SOL OLJNE KISLINE	JADRANSKI OTOK	OKRAJŠAVA ZA DINAR										
VELIKO POLJSKO MESTO	4													PRIDELOVA-LEC OLJA ZAČETEK DIRKE			
LESTVICA, RANG														7			
GLASBENIK SMOLAR				ESTONCI PLUTOVINA					DIVJAŠTVO					VEČJI KOS POHIŠTVA ZRAK (NAREČNO)	8		
LISASTA KRAVA						STEKLEN-JAK ZA RIBE ZNAMKA ŽARNIC									SL. NOVINAR (CRT)	SLANO PECIVO	
JAN OBLAK			ZAREZA V SODU REKA V MONGOLJI	28					POGAN, NEVEREC TEŽKA BOLEZEN					PIVSKI VZKLIK NADLEŽNA ŽUZELKA			
IGRALEC SAMOBOR					PEVEC VIDMAR SUMERSKI BOG NEBA									19		27	
RAZJEDA NA SPOLOVILU		15												IGRALEC ELBA RUDI ISTENIČ			
JAZ PO LATINSKO				DIŠEČE INDIJSKO MAZILO										ZAHOD SONCA HIŠA ZA MOŠKE NA NOVI GVINEJI			
MONGOLSKI VLADAR				ZAMISEL (STAR.)	5									IT. NAFTNI KONCERN NOGOMETAŠ BIRSA	13		
BELO VINO BLAGOVNE ZNAMKE MANSUS															17		
ZAHOD															PROŽNA PLETENINA	UMETNOST	
EVA MOŠKON							TANKA DEŠČICA IGRALEC ŽIGON									16	
PROMETNI OBJEKT NAD REKO							6										
AJILEC AZURIT ELAMO ENTAZA ILOVNIK	TEORIJA IN ?																
VIDEO V PRIHODNOST																	SILOVENSKI AFORIST (ZARKO)
TOYOTIN DŽIP									SPET ŠOP LAS PODROČJE ZNANOSTI							2	
LUKA OB AZOVSKEM MORJU																	
KATJA PEGAN							LETNI GOZDNI POSEK NATAŠA KEJŽAR										
MERJENJE S SONDO																	
LETOVIŠČE PRI KOPRU																	23

1. nagrada: darilni bon želja v vrednosti 15 EUR,
2. in 3. nagrada: knjižna nagrada

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 1. septembra 2023, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

Ni bilo prepozno

MILENA MIKLAVČIČ

usode

S Karlo sva približno istih let. Le da se je ona rodila in odraščala v enem od tistih blokov, v katerem so bila (pre)majhna rudarska stanovanja in skupne sanitarije.

»Tam, kjer sem odraščala, smo imeli otroci zelo podobne zgodbe. Na 50 kvadratnih smo se, poleg staršev in očetove mame, stiskali trije. S sestro sva spali v kuhinji, na divanu, ki je čez dan služil tudi kot klop, saj je bil nameščen za mizo, okoli katere je bilo dovolj prostora le za tri stole. Oče se je, ko je prišel iz jame, ulegel nanj za 'pet minut', kar je pomenilo, da s sestro nisva mogli iti spat, dokler je počival. O stranišču, ki je bilo v skupni rabi, ne bom govorila. V njem je bilo nagusno, čeprav so ga ženske večkrat na dan počistile. Za

brisanje je služil časopisni papir, v našem pogosto ni bilo niti vode. Iz školjke je smrdelo, kotliček je puščal, nihče ga ni zamenjal. Poleti je bilo muh, kolikor hočeš. A bila sem še otrok in me neumite roke niso motile.

Ko sem prišla v Ljubljano, na gimnazijo, in sem pristala v internatu, sem mislila, da sem se znašla v palači. Imela sem svojo posteljo, za mizo, kjer sem se učila, sem sedela sama. Kakšno razkošje! Drži, da nas je ponoči zeblo, a tega sem bila navajena. Od doma sem prinesla volnene nogavice, brez katerih nisem legla pod odejo, ki je bila zmeraj vlažna, vsaj zdelo se mi je tako.

Pomaturam sem se odločila, da se vpisem na ekonomsko fakulteto. Na počitniškem delu sem spoznala 'frajerja', ki mi je že prvi dan padel v oči. Če Janek ne bi bil lep, me ne bi zanimal. Začela sva se družiti, jaz sem bila vedno bolj zaljubljena. Lahko me je vrtel okoli prsta. Kljub temu sem izpite delala sproti, ocene niti niso bile slabe, nikoli pod osmico. Potem me je začel nagovarjati, da bi diplomirala le na prvi stopnji, da bi se poročila, da bi vzela k sebi njegovo mamo, ki je sicer živela v Travniku. To mi ni preveč dišalo, saj sem imela že s svojo babico, ki nas je imela ves čas pod kontrolo, slabše izkušnje. A ljubezen je naredila svoje. Še pred diplomo sem se preselila k njemu. Najini sta bili kuhinja in spalnica, kopalnico in stranišče sva si delila z dvema moškima, ki sta delala v Kolinski. Včasih, ko sem zadnjo minuto pritekla do stranišča, pa je bilo zasedeno, sem si s tistim za vrati, izmenjala kakšno besedo. Včasih kaj v šali, včasih je bila to prošnja, naj pohiti. Nič posebnega. A je bilo

za taščo tudi to preveč. Sina je začela ščuvati proti meni, češ da so Slovenke same kurbe, da si mora najti pošteno žensko, ne pa takšne, kot sem jaz. Ko sva šla spat, si je izmišljala tisoč stvari, da je naju motila in nadlegovala. Ni mi dala miru, ko sem študirala, zgodilo se je celo, da je zložila moje knjige v škaflo in jih odnesla v smetnjak. Moj predragi je bil vedno bolj na njeni strani, do mene pa je postal nasilen. Stara čarovnica mu je večkrat kar sama svetovala, kam me mora udariti, da se bom naučila, kdo je gospodar.

Bila sem noseča, pa zato še nisem vedela, ko me je po njenem ukazu stolkel na tla in začel brcati. On z ene strani, ona z druge. Začela sem krvaveti. Tega se je ustrašil, ker je bilo kar strahljivo na pogled. V bolnišnici so mi povedali, da imam zlomljena tri rebra in nos, da sem polna podplutb. Zraven mene v sobi je ležala starejša ženska, ki so ji odstranili maternico. Toliko časa je vrtala vame, da sem ji zaupala, kaj se mi je zgodilo.

»Pridi živeti k meni. Hčerka je šla na svoje, sin tudi, imela boš na voljo stanovanje in mir!« mi je predlagala. Res sem to storila, čeprav sem Janeka zelo pogrešala. Če mi ne bi bilo nerodno, bi šla kar nazaj. Prvič zato, da bi mu povedala, da sem izgubila otroka, drugič pa zato, ker sem zelo pogrešala najin seks.

Pri gospe Mari sem ostala tri leta, potem je, žal, umrla, ker se ji je rak razširil po vsem telesu. Njena hči, ki je hišo podedovala, je komaj čakala, da se me znebi. Ni me marala, ker je bila prepričana, da mi je njena mama posvečala preveč pozornosti.

Vrnitev k staršem je bila grozna. Na divanu je spala babica, ni mi ga hotela prepuščati. Kupila sem napihljivo blazino za na morje in spala na njej v predsobi. Zaposlila sem se kot navadna delavka. Nisem se počutila dobro, saj je bivši že večkrat poizvedoval za menoj ...

Nekoč me je na avtobusu nagovoril nek moški. Ni bil nič posebnega, ena uboga siva miška, že malo plešast. Pa še črke r ni govoril. Kar naravnost me je vprašal, ali bi se poročila z njim. Dejal je, da me že dlje časa opazuje, da se mu zdi, da imam 'zajebano' življenje. On pa potrebuje ženo, če je ne bo dobil, mu oče, ki je bil gastarbajter, ne bo prepisal hiše. Menda bi jo dobil eden od nečakov.

Sprva se mi je zdela ponudba nesramna, butasta in nemogoča. Potem pa sem malo poizvedovala o tej družini. Sami čudaki. Rado je imel tri starejše (že priletne) brate, ki so živeli kot menihi. Brez žensk.

S časom se mi je zdela ponudba vedno bolj zanimiva. V prvi vrsti zato, da se bom rešila napihnjene blazine in domačih. Poročila sva se čez tri mesece – pod pogojem, da bom imela svojo sobo, da mi bo dal mir.

Bila sva že skoraj dve leti poročena, a še brez intimnih stikov. S časom sem ga vzljubila. Še več: bila sem prepričana, da si takšnega moškega sploh ne zaslužim. Rodili so se nama trije otroci ... Zelo lepo sva se imela, dokler ni zbolel za covidom-19 in umrl.

Vprašali ste me, ali bi bila ponovno rada stara dvajset let. Bi, z veseljem. Srčno rada bi doživela vse življenjske udarce, ker bi me ti potem pripeljali v Radovo naročje.«

(Konec)

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Bučke imajo v olupku veliko karotena in magnezija, v mesu pa provitamina A in vitamina E, ki sta zelo pomembna pri celični gradnji. Biološke snovi iz njih nam dajo moč in dobro voljo, seznam koristnih učinkov na naše telo pa je zelo dolg. Da bi telo lahko čim bolj izkoristilo v maščobah topni provitamin A, kuhamo bučke vedno z dodatkom olja.

Preprosta solata z bučkami

Potrebujemo 0,5 kg bučk, čebulo, 2 žlici olivnega olja, po žlico jabolčnega kisa in limoninega soka ter sol.

Bučke očistimo in operemo. Narežemo jih po dolžini in nato še na rezine. Blanširamo jih kratek čas v malo vode, približno 3 do 5 minut. Čebulo olupimo, drobno narežemo in zmešamo z bučkami. Iz olja, kisa, limoninega soka in malo soli pripravimo preliv in ga polijemo po bučkah.

Hladna solata iz bučk in jajc

Potrebujemo 1 kg bučk, 5–6 jajc, 3 stroke česna, peteršilj, sol, poper, olivno olje in jabolčni kis.

Neolupljene in dobro oprane bučke narežemo na 2–3 mm široke rezine in jih na hitro blanširamo. Dobro jih odcedimo in ohladimo. Nato jih dobro premešamo z začimbami, kisom in oljem. Na koncu dodamo na rezine narezana trdo kuhana jajca in še enkrat rahlo premešamo. Solata je najboljša, če jo nekaj ur, najbolje pa čez noč, pustimo v hladilniku.

Bučke po tržaško

Potrebujemo 1 kg bučk, 1,5 kg paradižnika, 10 strokov česna, peteršilj, 10 žlic kruhovih drobtin, sol in olivno olje.

Zrele paradižnike potopimo v vrelo vodo za 2 minuti. Olupimo jih, jim odstranimo seme, drobno sesekljamo, solimo in jim primešamo drobtine. Bučkam odrežemo peclje, prerežemo jih po dolžini ter solimo. Polagamo jih na namaščen pekač, tesno eno poleg druge, tako da je prerezana ploskev obrnjena navzgor. Na bučke damo plast paradižnika z drobtinami, nato potresemo z zdrobljenim česnom in z dvema žlicama nasekljanega peteršilja. Pokapljamo jih z oljem ter damo v pečico, ogreto na 200 °C, za dobrih 30 minut. Jed lahko ponudimo toplo ali hladno.

Ocvrte bučke

Potrebujemo 0,5 kg bučk, jajce, 4 žlice jogurta ali kislega mleka, približno 12 žlic moke, sol, kajenski poper ali mlet česen in olje za cvrtje.

Bučkam odrežemo peclje in jih operemo. Večje narežemo na kolobarje, majhne pa le po dolžini. Začinimo jih s kajenskim poprom ali mletim česnom ter pustimo 15 minut na cedilu. Za testo stepemo jajce. Dodamo mu jogurt ali kislo mleko, ščepec soli in toliko moke, da dobimo redko testo. Dobro stepemo z metlico ter pustimo počivati 10 minut. Koščke bučk pomočimo v testo ter ocvremo v vročem olju. Polagamo jih na papirnato brisačo, da popije odvečno maščobo.

www.gorenjskiglas.si

File postrvi s testeninami in paradižnikom

ERIKA JESENKO

File postrvi s testeninami in paradižnikom je okusna in zdrava jed, ki združuje svežino paradižnika, bogatost postrvi in oliv ter nežnost testenin. Ker je jed pripravljena v pečici, so okusi še bogatejši, hkrati pa je priprava jedi še preprostejša.

Za pripravo fileja postrvi s testeninami v paradižnikovi omaki potrebujemo: 0,5 kg svežega paradižnika, 2 čebuli, 2 stroka česna, 100 g izkoščičenih črnih oliv, 4 srednje velike fileje postrvi, 3 žlice olivnega olja, 1 pest parmezana, 0,5 kg polnozrnatih rezancev, nekaj

listov sveže ali eno žličko suhe bazilike, 1 žličko origana, pol žličke paprike, sol in poper, pest naribanege parmezana.

Čebulo in česen olupimo. Čebulo narežemo na krhle, paradižnik na srednje velike kocke. Vso pripravljeno zelenjavo stresemo v pekač, dodamo olive in potresemo z nasekljano baziliko, origanom in papriko. Solimo in popramo ter prelijemo dve žlici olivnega olja. Vse skupaj dobro premešamo. Pekač postavimo v pečico, ogreto na 200 °C, in pečemo 20 minut. Po tem času vzamemo

pekač iz pečice, premešamo in na zelenjavo položimo fileje postrvi ter jih po vrhu malo posolimo in polijemo s preostalo žlico olja. Pekač postavimo še za 20 minut v pečico.

Medtem ko se zelenjava in riba pečeta, skuhamo testenine. Kuhamo jih v osoljenem kropu, 1 minuto manj kot piše na embalaži. Odcedimo, 1,5 dl vode od kuhanja testenin pa prihranimo za kasneje. Pečeno zelenjavo in ribo vzamemo iz pečice. Fileje postrvi prestavimo na krožnik, v pekač pa stresemo odcejene testenine. Prilijemo vodo od kuhanja

LAHKE JEDI

testenin in posujemo s parmezanom. Vse skupaj dobro premešamo, da se vse sestavine povežejo. Po vrhu položimo še pečene ribje fileje in postrežemo.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Naborjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLETI

Planinsko-pohodniški izlet DU Kranj

Kranj – Društvo upokojencev Kranj v četrtek, 31. avgusta, vabi na planinsko-pohodniški izlet na Snežnik. Odhod posebnega avtobusa bo ob 7. uri izpred Creine, vstopni postaji bosta še na Laborah in Orehku. Izhodišče pohoda bo na Sviščakih. Pohodnike, ki se bodo odpravili do sedla pod Snežnikom, čaka okoli tri ure hoje, planince, ki se bodo podali na vrh gore, pa štiri ure in pol. Prijave zbirajo v društveni pisarni do ponedeljka, 28. avgusta.

KONCERTI

Koncert mladih glasbenikov

Lom – Kulturno društvo Lumen v nedeljo, 27. avgusta, ob 18. uri vabi na koncert v župnijsko cerkev v Lomu, kjer bosta nastopila nagrajenca mednarodnih tekmovanj, harmonikarka Špela Naglič iz Kovorja, študentka na konservatoriju v Mariboru, in organist Aleksander Volkov, ki študira na Univerzi za umetnost v Berlinu.

Koncert ljudskih pevcev

Srednja vas – Ljudski pevci Hiša čez cesto vabijo na samostojni koncert, ki bo v nedeljo, 10. septembra, ob 17. uri v cerkvi sv. Radekunde v Srednji vasi pri Šenčurju. Kot gostje bodo nastopili Kostanarji s Trstenika. Prostovoljne prispevke obiskovalcev bodo namenili za obnovo poplavljenih kulturne dvorane v Cerkljah.

RAZSTAVE

Razstavi fotografij

Škofja Loka – V Sokolskem domu v Škofji Loki bo v četrtek, 24. avgusta, ob 19. uri odprtje dveh fotografskih razstav: Matjaž Tavčar bo v preddverju doma prikazal Igrivost poročne fotografije, v galerijskem prostoru pa bo na ogled izbor fotografij Naška Križnarja, in sicer do 17. septembra.

PREDSTAVE

Vikend smeha

Križe – Od četrтка, 24. avgusta, do nedelje, 27. avgusta, bo v Kulturnem domu Križe tradicionalni Vikend smeha. Na ogled bodo predstave Partnerski odnosi v izvedbi Kulturnega društva (KD) Kruh Križe, Silvestrska sprava DKD Svoboda Senovo, Pristanem jutri v izvedbi KD dr. Jakoba Prešerna Begunje in Vraževernež KD Jožef Virk Dob. Informacije in rezervacije vstopnic na 041 204 952 ali na david.ahacic@gmail.com.

Nagrajenci nagradne križanke iz Gorenjskega glasa št. 59 so: **Ivan Rolih** iz Škofje Loke, **Zala Kuštrin** in **Silva Česen**, obe iz Kranja. Geslo je bilo Sproščujoč sprehod v naravi. Nagradna križanka iz Gorenjskega glasa št. 61 je nagrajela **Sonjo Ahačič** iz Trziča, **Matjaža Torkarja** z Jesenic in **Eriko Studen** z Golnika. Geslo je bilo Veliko stvari se naučimo v otroštvu.

Nagrajenci nagradne križanke iz Gorenjskega glasa št. 62 so: **Vilma Knific** iz Kranja, **Stane Berguš** z Jesenic in **Marjeta Mezek** iz Škofje Loke. Geslo križanke je bilo Bohinjska noč.

Nagrajenci nagradne križanke iz Gorenjskega glasa št. 63 pa so: **Andrej Košič** iz Nakla, **Marija Demšar** iz Mojstrane in **Miran Potočnik** iz Mavčič. Geslo je bilo Opazujmo živali v neposredni okolici. Vsem nagrajencem iskreno čestitamo!

Tekmovanje mladih cvetličarjev

Arboretum Volčji Potok bo od 24. do 26. avgusta gostil evropsko prvenstvo mladih cvetličarjev Eurofleurs 2023. Vodili prvenstva sta trajnostni razvoj in uporaba naravnih materialov.

ALENKA BRUN

Volčji Potok – Eurofleurs pomaga spodbujati profesionalnost mladih cvetličarjev in v ospredje postavlja nekatere izmed največjih svetovnih talentov. Tekmovalcev je dvanajst, prihajajo pa iz Velike Britanije, Češke, Danske, Francije, Nemčije, Nizozemske, Belgije, Švice, Poljske, Madžarske, Estonije in Slovenije. Njihove cvetlične kreacije bodo potem v Arboretumu na ogled vse do prvih dni septembra.

Na tiskovni konferenci so o bližajočem se evropskem prvenstvu spregovorili predsednik mednarodne cvetličarske organizacije Florint in predsednik sekcije cvetličarjev in vrtnarjev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije (OZS) Simon Ogrizek, direktor OZS Danijel Lamperger, direktor Arboretuma Volčji Potok Aleš Ocepek in slovenska tekmovalka na Eurofleurs 2023, 23-letna Maša Troha. Predstavili so vsebino

Maša Troha, Danijel Lamperger, Simon Ogrizek, Aleš Ocepek in moderatorka dogodka Mira Črešnar / Foto: Alenka Brun

in namen evropskega prvenstva, spremljevalni program, spoznali pa smo tudi slovensko tekmovalko. Ta prihaja iz Ljubljane in je vpisana na Biotehniški center Naklo. Veseli jo, da bo spoznala

cvetličarje, tehnike, navade in stile iz drugih držav. Predvsem pa jo med temami oziroma florističnimi nalogami (šopek, vezan v roki, poročni šopek, vezan na travi, drevo je moj prijatelj in tema presenečenja) najbolj navdušuje fantazijski poročni šopek. Maša Troha se je nad cvetjem navdušila, ko je še prek študentskega servisa delala v cvetličarni. Meni, da je cvetličarstvo kombinacija umetnosti in ljubezni do narave, in od tu tudi črpa ideje za svoje cvetlične kreacije. Na tekmovanje se pripravlja že tri mesece, zadnji teden pa še posebno intenzivno.

Direktor Arboretuma Volčji Potok Aleš Ocepek je poudaril tudi, da bo to za tekmovalce edinstveno tekmovanje, saj bodo del cvetja lahko nabrali v parku.

»Zato smo posebej izbrali in vzgojili poletno cvetje, to pa bo omogočilo res posebne kreacije.« Obiskovalci bodo lahko ves čas tekmovanja tekmovalce spremljali v živo pri njihovem delu, pa tudi spremljevalni program tekmovanja bo pester. Že od danes, 22. avgusta, bodo obiskovalci lahko uživali v raznovrstnih postavitvah kitajske floristike. V četrtek, 24., in v petek, 25. avgusta, bo Arboretum gostil aktualno evropsko prvakinja Hanneke Frankema, v štirih paviljonih bo na ogled zbirka redkih holandskih rastlin podjetja PlantHunters, florist Robert Bartolen pa bo predstavil umetnost aranžiranja z naravnimi materiali. Prvenstvo se bo 26. avgusta zaključilo s slavnostno podelitvijo nagrad.

Slovenska tekmovalka Maša Troha / Foto: Alenka Brun

Brezplačni vodeni pohod na Ajdno

Jesenice – V soboto, 26. avgusta, bo v sklopu projekta Pohodništvo v občini Jesenice potekal brezplačen voden izlet na Ajdno. Zbor bo ob 8. uri pred gasilskim domom na Koroški Beli. Pohod bo trajal od tri do štiri ure, pot ni zahtevna. Potrebne so prijave najkasneje do petka, 25. avgusta, do 10. ure na jelka.popovic@ragor.si ali 04 581 34 03.

Praznik KS Blejska Dobrava

Blejska Dobrava – Ta konec tedna praznuje Krajevna skupnost Blejska Dobrava. Od četrтка do nedelje se bo zvrstilo več prireditev, osrednje praznično dogajanje pa bo v nedeljo, 27. avgusta. Ob 14.30 bo v vaškem jedru Blejske Dobreve prireditev s kulturnim programom in podelitvijo priznanja krajevne skupnosti. Po zaključku bo še družabno srečanje.

desetdnevna vremenska napoved

Torek 22. 8.	Sreda 23. 8.	Četrtek 24. 8.	Petek 25. 8.	Sobota 26. 8.
19/32 °C	20/33 °C	18/29 °C	18/30 °C	19/31 °C
Nedelja 27. 8.	Ponedeljek 28. 8.	Torek 29. 8.	Sreda 30. 8.	Četrtek 31. 8.
17/29 °C	13/22 °C	11/21	11/21 °C	10/21 °C

tedenski koledar

	vzhod	zahod
22. 8. tor. Timotej	6.10	20.00
23. 8. sre. Filip	6.11	19.59
24. 8. čet. Jernej	6.12	19.57
25. 8. pet. Ludvik	6.14	19.55
26. 8. sob. Viktor	6.15	19.53
27. 8. ned. Jože	6.16	19.51
28. 8. pon. Avguštin	6.17	19.50

PROSIMO, DARUJTE KRI!

RKS – OZ Kranj v ljudo vabi na krvodajalski akciji, ki bosta potekali:

V ŠPORTNI DVORANI - ŠENČUR
V PONEDELJEK, 28. 8. 2023 in

V PROSTORIH KULTURNEGA DOMA - KOKRICA
V TOREK, 29. 8. 2023.

PRIDRUŽITE SE VELIKI DRUŽINI KRVODAJALCEV MED 7. IN 13. URO!

PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRVII
051/ 389 270 ali 051/ 671 147 ali 030/ 716 796

Krvodajalcem se zahvaljujemo za odlično razumevanje ter upoštevanje vseh preventivnih zaščitnih ukrepov.

www.daruj-kri.si
BREZPLAČNA OBLIČNA

Vas zanima **GG IZLET**

IZLET S KOLESOM IN BARKO?

otoki: Pag, Dugi otok, Pašman, Ugljan, Vir, Iž
datum: od 4. do 9. septembra 2023
cena: 455 evrov
cena vključuje: 5-krat polpenzion v dvoposteljnih sobah na barki Mihi, prevoz iz Kranja v Karlobag in nazaj, vodenje ter DDV.

Informacije in prijave na:
grega.flajnik@g-glas.si
ali 031 38 26 25

Gorenjski Glas

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

RADIO KRANJ 97.3
tvoji najljubši hiti

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejemati po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
- Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
- Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

MOTORNA VOZILA

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM
4 zimske pnevmatike Sava-Eskimo, na platiščih, za Škodo Rapid, tel.: 041/885-085 23002051

GRADBENI MATERIAL

PRODAM
STREHO, trapezna ploščevina z izolacijo, 60 m in strešnike Kikinda 272 m, nerabljeni, tel.: 031/316-548 23002061

KURIVO

PRODAM
SUHA bukova drva, možnost dostave, tel.: 040/246-688 23002050

SUHA bukova drva, lahko razrezana, možna dostava, tel.: 041/905-557 23002060

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM
DEKLIŠKO kolo 26 col, 24 predstev in mestno žensko kolo 26 col, cena 120 oz. 60 EUR, tel.: 031/329-207 23002054

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, celade, uniforme, tel.: 051/740-430 23002038

STARINE

PRODAM

PONK mizarški, z lesenimi vijaki, omare, nabožne slike, steklenice - baloni za žganje, tel.: 031/316-548 23002062

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

PRODAM

ELEKTRIČNO blazino, odlična, masažna, za simbolično ceno, tel.: 040/332-590 23002065

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

MUCKO, staro 4 mesece, modra kratkodlaka Britanka, 2 x cepljena, vajena naročja, tel.: 031/634-605 23002069

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

GOZDARSKO prikolico Weimer, 10 T, puhalnik Eolo Tajfun, plug brazdni in primež, tel.: 031/316-548 23002063

PREVOZNI molzni stroj in gozdni med, tel.: 041/912-435 23002053

KUPIM

ODKUP traktorjev in kmetijske mehanizacije, v kakršnem koli stanju, tel.: 041/255-834 23002058

PRIDELKI

PRODAM

BRINOVE jagode, tel.: 040/888-200 23002059

LOTO

Loto rezultati – žrebanje 20. 8. 2023
6, 8, 14, 15, 31, 32, 33 in 25

Loto PLUS: **3, 6, 11, 14, 22, 29, 33 in 9**
Lotko: **9 8 0 1 5 1**

Sklad 23. 8. 2023 za Sedmico: **980.000 EUR**
Sklad 23. 8. 2023 za PLUS: **3.170.000 EUR**
Sklad 23. 8. 2023 za Lotka: **300.000 EUR**

IŠČEM

IŠČEM DELO - varstvo otrok v Kranju od 1. septembra dalje, redno ali občasno, sem nekadilka, tel.: 041/532-826 23002057

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE - vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija, krovstvo, tesarstvo - po zelo ugodni ceni. Leard d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 23001910

OPRAVLJAM vsa notranja in zunanja slikopleskarska dela. Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 23001963

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnanje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko s.p., Brezje pri Dobu 4 a, Dob, tel.: 051/828-419 23002068

STREŠNA in stavbna kleparska dela po celotni Gorenjski. Zlebovi, odkapne ploščevine, obrobe, balkoni, dimniki. Klepar Matevž, Matevž Šimnic s.p., Brihtof 103, Kranj, tel.: 040/557-784 23002012

RAZNO

PRODAM

ARONJO in otroško hojco, tel.: 068/150-640 23002064

OSMRTNICA

V 88. letu starosti je za vedno zaspala naša draga

VERA ŽAGAR
s Primskovega

Od nje se bomo poslovili v četrtek, 24. avgusta 2023, ob 13. uri na pokopališču v Kranju. Na dan pogreba bo žara od 10. ure naprej v tamkajšnji poslovilni vežici.

Vsi njeni

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Vaše želje sprejemamo po e-pošti na malioglas@g-glas.si ali po navadni pošti na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

Čaji iz zelišč in sadežev

So vam všeč zeliščni čaji? Potem jih poskusite pripraviti sami. Ob pravem času nabrana in pravilno posušena zelišča ohranijo vonj, okus in blagodejne učinke. V knjigi je opisanih 68 zelišč in njihovi učinki, dodan je koledar nabiranja ter recepti.

Mehka vezava, 175 strani. Redna cena knjige je 19,90 eur, če jo kupite na Gorenjskem glasu je cena

14⁹⁰
EUR

* Poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

PETRA KAVŠEK GOZDNA KUHINJA

NOVA DOPOLNJENA IZDAJA

172 strani, 17 x 23 cm, trda vezava

Takoj ko boste odprli knjigo Gozdna kuhinja in videli preprostost receptov, se boste zaljubili. Ta knjiga vas bo popolnoma očarala z recepti za jedi iz sestavin, nabranih v gozdu, kot so: gobe, kostanj, čemaž, bezeg, gozdni sadeži ...

19⁵⁰
EUR

* Poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Z yugom ni nikoli dolgčas

Blaž Košir iz Žirov je letos uresničil nekajletno željo in se je s svojim avtomobilom zastava yugo odpravil na skrajni sever celinske Evrope, Nordkapp. A že po poti je ugotovil, da bo bolj kot sam cilj zanimiva pot do tja, ki mu je postregla s številnimi dogodivščinami in novimi prijateljstvi. Vse skupaj je povezal še z dobrodelnostjo.

MATEJA RANT

Žiri – Yuga je kupil pred enajstimi leti od prijatelja, saj kot priznava Blaž Košir, se mu je vedno zdel zanimiv avto, predvsem zato, ker so dele zanj proizvajali po celotni nekdanji Jugoslaviji. »Še nekaj časa nazaj so se ga vsi želeli predvsem čim hitreje znebiti, zdaj pa že pridobiva vrednost in je zanj treba odšteti tudi po nekaj tisoč evrov,« se zasmije. Zato zanj dobro skrbi in ga vozi le poleti, pozimi pa ga raje pospravi, da ga ne bi načela rja.

Z omenjenim avtom se je doslej odpravil najdlje do Srbije oziroma Črne gore, že nekaj let pa je v njem tlela tudi želja, da bi se z yugom odpeljal do Nordkappa. »Z novim avtom to ne bi bil tak izziv,« smeje pojasni svojo odločitev. In res se je izkazalo, da bo že sama pot

precejšen podvig. Čeprav je pred odhodom na pot opravil komplet servis celotnega avtomobila in se je založil tudi z orodjem za popravilo in rezervnimi deli, pa ni računjal, da bo že v Stuttgartu moral menjati motor. »Ugotovil sem namreč, da delajo le trije od štirih cilindrov, in zato motor ni imel nobene moči.« Na srečo je imel v Stuttgartu znanca, ki mu je odstopil prostor v svoji garaži in mu tudi pomagal pri menjavi motorja. Nadomestni motor mu je pripeljal prijatelj iz Slovenije, da se je naslednji dan znova lahko podal na pot. Celotno potovanje je sicer trajalo 19 dni, v tem času pa je prevozil 9532 kilometrov. Samo za bencin je odšteli približno tisoč evrov, okrog tristo evrov je porabil še za cestnine, kljub temu pa celotni stroški poti niso presegli dva tisoč evrov, je na hitro izračunal Košir.

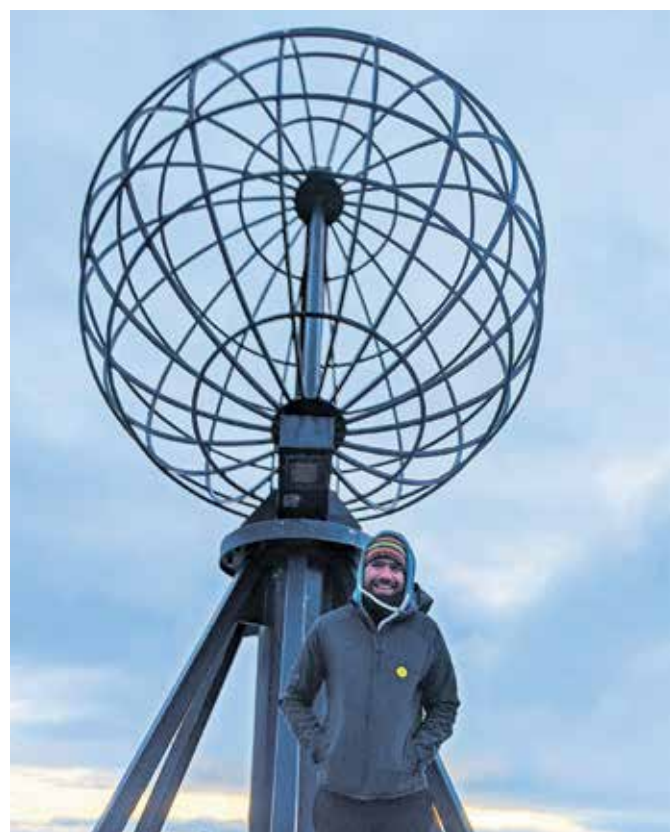
Na skrajni sever celinske Evrope se je podal z zastavo yugo.

/ Foto: osebni arhiv

Na Danskem se je odločil obiskati človeka, ki ga spremlja na YouTubeu ter prav tako zbira in popravlja stare avtomobile. »Razkazal mi je svojo delavnico, jaz pa sem mu za darilo poklonil volan yuga.« Že kmalu po zamenjavi motorja je opazil, da nadomestni motor porablja zelo veliko olja, zato je na družbenem omrežju Facebook preverjal, na koga bi se lahko obrnil za pomoč. »Izkazalo se je, da je v Köpingu na Švedskem slovenska skupnost, in tako sem dobil kontaktne podatke nekoga, ki bi mi lahko pomagal, a je imel čas šele čez dva dni. Čakal sem v kampu, kjer sem se – tudi s pomočjo slovenskega žganja – spoprijateljil s poljskimi delavci, ki so mi odstopili celo eno od glamping hišk, ki je bila še prosta.« Po popravilu glave motorja in zamenjavi nekaj tesnil se je poraba olja le nekoliko zmanjšala. Vse dogodivščine na poti so ga precej upočasnile, zato se po postanku na Švedskem ni več veliko ustavljal. »V treh dneh sem nato prevozil več

kot dva tisoč kilometrov,« je pojasnil. Na Nordkappu ga je pričakalo lepo, a kljub temu zelo mrzlo vreme, saj je termometer čez dan kazal zgolj osem stopinj Celzija, občutek mraza pa je še povečevala velika vlažnost zraka, kar 97-odstotna. »Nekateri so me spraševali, kako sem tako dolgo pot lahko opravil brez klimatske naprave v avtomobilu. A bi bolj rabil gretje, ki pa prav tako ni delovalo,« se posmeje. Na poti ga je namreč spremljalo deževno vreme, in če se mu avto ne bi toliko kvaril, bi bilo podobno tudi na Nordkappu. Tako pa je lahko v tamkajšnji naravi užival v lepem vremenu. Odpravil se je namreč še na 19 kilometrov oddaljeni sednji rt, ki je dejansko najsevernejši del celinske Evrope, a je dosegljiv le peš.

Svoje potovanje je združil tudi z dobrodelnostjo. S pomočjo sponzorjev, z nalepkami katerih je prelepil svoj avto, mu je uspelo zbrati več kot dva tisoč evrov, ki jih je v celoti namenil novomeškemu društvu za zaščito živali, ki ga vodijo njegovi prijatelji.

Blaž Košir na Nordkappu / Foto: osebni arhiv

Vreme kot nalašč za sladoled

Festival sladoleda Sladka Loka je minulo soboto v Škofjo Loko znova privabil množico ljubiteljev te ledene sladice. Kako priljubljena je, so dokazovale dolge vrste čakajočih na osvežilno kepico.

Igor Drakulič, Škofja Loka

Vreme je kot nalašč za sladoled. Obisk je izpolnil naša pričakovanja, zato je občutek odličen. Priznam, da sem sam sicer lani pokusil le eno kepico sladoleda, letos pa še nobene, a če bi moral izbirati najljubši okus, bi se vsekakor odločil za čokoladnega.

/ Foto: Primož Pičulin

Anja Mehle, Bodovlje

Festival smo letos obiskali prvič, saj smo sicer v tem času običajno na morju. Vzdušje je odlično, presenečena sem nad tako velikim obiskom. Sama sicer nisem ljubiteljica sladoleda, a so toliko večji ljubitelji moji trije fantje. Želim si še več takih prireditev, lepo je, ko se v mestu kaj dogaja.

/ Foto: Primož Pičulin

Bine Celec, Bodovlje

Zelo se zabavam. Najprej sem preskusil velik napihljiv grad, ki mi je bil zelo všeč, na likovni delavnici pa sem narisal sladoled. Med sladoledi sem najprej izbral limono, a se mi zdi na gradu boljša. Tam lahko izbereš tudi dva okusa v eni kepici. Najraje imam stračatelo in piškotek.

/ Foto: Primož Pičulin

Klara Koprek, Železniki

Na festivalu sem prvič in mi je zelo všeč, ker se veliko dogaja. Najprej sem šla na poslikavo obraza – to je najboljša, izbrala sem poslikavo mucka. Sladoleda danes še nisem pokusila, ker imam raje druge sladice. Moj najljubši okus sladoleda je sicer zeleno jabolko.

/ Foto: Primož Pičulin

Miha Primožič, Žiri

Zelo nam je všeč vzdušje, dogajanje je res pestro, tudi vreme je pravo za sladoled. Sem velik ljubitelj sladoleda, med okusi se najpogosteje odločim za čokolado ali mango. Zdajle poskušam točen sladoled s čokoladnim prelivom – najprej moram pojesti ostanke za otrokom.

M. R. / Foto: Primož Pičulin

vremenska napoved

Sončno in vroče bo. Jutri popoldne je možna kakšna vročinska nevihta.

TOREK

17/32 °C

SREDA

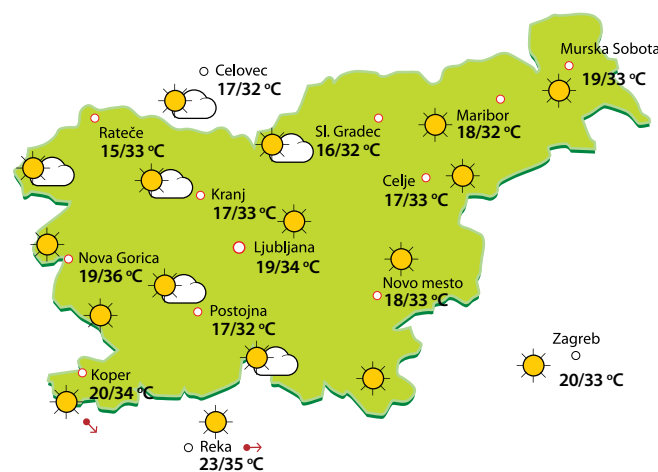
18/32 °C

ČETRTEK

17/33 °C

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

NA GLAS

aforizem

Na luči se osmodijo le nevesče večše.

Milan Fridauer - Fredi